
Aika 13.09.2022 klo 18:00 - 19:55
Paikka Kaupungintalo, kokoushuoneet 1-2

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 77	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 78	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
§ 79	Suunnitteluvaraushakemus kaupungin omistamalle kiinteistölle 235-4-50-9 osoitteessa Asematie 17	5
§ 80	Kauniaisten kaupungin hautausmaan ohjesäännön päivitys 2022	8
§ 81	Vastaus valtuustoaloitteeseen kylätie-ratkaisun kokeilemisesta Maisterintiellä	10
§ 82	Vastaus kuntalaisaloitteeseen (Pysäköinti Yhtiöntiellä)	17
§ 83	Selvitys liikuntapaikkahoitajien siirtämisestä yhdyskuntatoimeen	20
§ 84	Energiansäästötoimenpiteet kaupungin kiinteistöissä ja muussa toiminnassa	31
§ 85	Yhdyskuntatoimen maksut ja taksat vuodelle 2023	40
§ 86	Yhdyskuntatoimen vuoden 2023 käyttötalouden talousarvion, vuosien 2024-2025 taloussuunnitelman sekä vuosien 2023-2027 investointiohjelman valmistelu	43
§ 87	Energiansäästötoimenpiteet kaupungin kiinteistöissä ja muussa toiminnassa	47
Puheenjohtaja	Konsta Saarela	

Läsnä	Saarela Konsta Wahlstedt Virva Björk Bo-Christer Löfstedt-Söderholm Gunilla Stolt Sofia Myllymäki Hanna-Riikka Helkkula Vesa Suominen Esko Ala-Reinikka Tapani Harju Marianna Porvali Leena	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen kaupunginhallituksen edustaja yhdyskuntatoimen johtaja talous- ja hallintoassistentti
Poissa	Tuohioja Pauli Huttunen Jarkko Antas Albin	jäsen jäsen nuorisovaltuuston edustaja
Käsitellyt asiat	77 - 87	
Allekirjoitukset	Konsta Saarela puheenjohtaja Virva Wahlstedt pöytäkirjantarkastaja	Leena Porvali pöytäkirjanpitäjä Esko Suominen pöytäkirjantarkastaja
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 20.09.2022	

Yhdyskuntavaliokunta

§ 77

13.09.2022

Kokouksen järjestäytyminen

YLV 13.09.2022 § 77

Valiokunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Valiokunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Virva Wahlstedt ja Esko Suominen.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 78

13.09.2022

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

YLV 13.09.2022 § 78

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisensa viranhaltijan toimivaltaan siirretyssä asiassa tehdyn päätöksen, jollei kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extranetissä. Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta yhdyskuntatoimenjohtajalle tai toimialasihteerille ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Viranhaltijapäätösten päätösluettelo (Extranet)

Yhdyskuntavaliokunta

§ 79

13.09.2022

Suunnitteluvaraushakemus kaupungin omistamalle kiinteistölle 235-4-50-9 osoitteessa Asematie 17

YLV 13.09.2022 § 79

219/10.00.02.00/2022

Lisätiedot:

maankäyttöpäällikkö Minna Penttinen, puh. 050 382 9313
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi
kaupunginlakimes Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi
yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yksityinen henkilö (hakija) on jättänyt 16.3.2022 suunnitteluvaraushakemuksen osasta Kauniaisten kaupungin omistamasta kiinteistöstä (235-4-50-9) osoitteessa Asematie 17. Kyseessä on tarkemmin terveyskeskuksen tontin itäosa, jossa sijaitsee kaupungin omistama ja aiemmin päiväkotirakennuksena toiminut Villa Ekebo.

Suunnitteluvaraus koskee noin 5000 m² tontin osaa. Hakijan toiveena on, että suunnitteluvarauksen aikana selvitetäisiin mahdollisuudet nykyisen kaavan muuttamiselle tai vaihtoehtoisesti mahdollisuuden poikkeamiselle hakemuksen mukaisiin tarpeisiin.

Hakijan tavoitteena on rakentaa tontille sisäliikuntatiloja sekä toimintaan liittyviä palvelu- ja myymälätiloja. Pääkäyttönä olisi Padel –mailapeli, jonka lisäksi tiloihin voisi sijoittaa mm. golfia ja muita mailapelejä palvelevia tiloja.

Hakemuksen mukaan hanke muodostaisi ympärillä olevien rakennettujen tonttien kanssa selkeän, tyylikkään ja yhtenäisen kokonaisuuden, joka olisi myös edustavan näköinen niin Asematien suuntaan että länteen ja itään. Ja edelleen hakemuksen mukaan hanke nivoutuisi lähialueella sijaitsevien liikuntatoimintojen yhteyteen luonnollisesti. Hanke olisi toteuttavissa siten, että se huomioisi itäpuolella sijaitsevat asuintontit ja lännessä sijaitsevan terveysaseman. Hakemuksen mukaan hanke täydentäisi alueen liikuntapalvelujen kokonaisuutta. Hakemuksen mukaan liikuntatiloista olisi mahdollista varata kiinteitä päivävuoroja koulujen liikuntatuntien käyttöön, mikäli tämä edesauttaa hankkeen hyötyjen arviointia. Hakija on esitellyt hanketta maankäyttöpäällikön kanssa pidetyssä palaverissa, jolloin ilmeni että liikuntakeskuksen peittoala olisi arviolta noin 1800 m². Hakemus on **oheismateriaalina**.

Kaavatilanne ja alueen nykytilanne

Alueella on voimassa 4.10.1991 vahvistettu asemakaava (Ak 115). Ko. alue on osoitettu yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y-2). Alue on kaupungin omistuksessa. Alueella, jota hakemus koskee, sijaitsee tyhjillään oleva kaupungin omistama ja aiemmin päiväkotirakennuksena toiminut Villa Ekebo. Ote Kauniaisten asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen on **oheismateriaalina**.

Yhdyskuntatoimi on tutkinut Maankäytön ja asumisen kehityskuva 2015:n (KV 21.9.2015) yhteydessä Asematie 17 itäosan käyttötarkoituksen muuttamista asuinkäyttöön. Kehityskuvassa Asematie 17:n kohdalla on arvioitu, että kaavamuutoksella tarkastellaan alueen täydennysrakentamista, kerrostalorakentamista ja julkisten palveluiden kehittämistä/jatkuvuutta (terveyskeskus). Todettakoon, että yksittäisten kohteiden asemakaavan muuttaminen ja muutoksen käynnistäminen edellyttää erillistä päätöksentekoa, vaikka ne sisältyisivät kehityskuvaan. Kaupunginhallitus on 20.6.2017 § 133 käsitellyt 4. kaupunginosan korttelin 50 tontin 9 (Asematie 17-19) asemakaavamuutoksen käynnistämistä. Päätös oli, että asemakaavaa muutetaan siten, että itäosa muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Samalla tutkitaan terveyskeskuksen edellyttämät asemakaavalliset tarkistustarpeet. Kaavamuutosta ei ole aloitettu. Päätöksen listatekstissä todetaan mm., että alueen tai rakennusten vuokraaminen tai myyminen yksityisten toiminnanharjoittajien käyttöön ei ole kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti kannattavaa alueen maankäytön potentiaali huomioiden.

Asematie 17 ei ole mukana kaavoituskatsauksessa 2021-2022, mutta alue on osoitettu kaavoitusohjelmassa 2022 kohteena muut vireillä olevat hankkeet.

Todettakoon, että kaupungin talousarviossa 2019 on kirjattu kohdassa sivistystoimen akuuteimmat ja merkittävimmät investointitarpeet, että tontti Asematie 17:ssä säilytetään y-tonttina optiona päiväkotitoiminnalle.

Alueen itäosan rakennuskanta

Alueella sijaitseva 1920-luvulla valmistunut Villa Ekebo on huomioitu Kauniaisten rakennusinventoinnissa, mutta samalla sen on todettu olevan rakennustaiteellisesti vaatimaton ja erittäin huonokuntoinen. Rakennuksesta laaditun kuntoarvion mukaan siinä olisi tehtävä täydellinen peruskorjaus, mikäli se halutaan säilyttää. Rakennuksen vaatimattomien kulttuurihistoriallisten arvojen ja erittäin huonon kunnon vuoksi sen säilyttäminen ei ole tarkoituksen mukaista, jolloin alue esitetään suunniteltavaksi uudisrakentamisen ehdoilla.

Päätösehdotuksen perustelut

Alueesta on tehty asemakaavoituksen käynnistämispäätös alueen muuttamiseksi asumiskäyttöön. Alue sijaitsee pääkadun varrella, n. 700 metrin etäisyydellä Kauniaisten asemasta. Sijainti vastaa sekä kaupungin omia strategisia tavoitteita, että seudullisia MAL-tavoitteita asuntotuotannon sijoittamisesta raideliikenteen vaikutuspiiriin. Alueelle on mahdollista sijoittaa ympäristöön soveltuvasti asumista. Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne huomioiden perusteluja liikuntakeskuksen rakentamiselle alueelle ei löydy. Kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvät ohjelmat ja strategiat puoltavat alueen sopivan paremmin asumiskäyttöön. Koska terveyskeskus sijaitsee samalla tontilla, tulee sen tulevaisuuden tarpeet huomioida aluetta suunniteltaessa.

Edellä mainitun lisäksi todettakoon, että hyvän hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti kaupungin tulee toiminnassaan toimia tasapuolisesti ja puolueettomasti. Kaupungin maankäytön toiminnan lähtökohtana onkin aina ollut, että mahdolliset luovutukset myymällä tai vuokraamalla tehdään avoimesti

Yhdyskuntavaliokunta

§ 79

13.09.2022

antaen tasapuolisen mahdollisuuden tarjouksen antamiselle kaikille kohteesta kiinnostuneille. Näin ollen, vaikka pidettäisiinkin, kaupunginhallituksen vuonna 2017 tekemän päätöksen vastaisesti, hakemuksessa esitettyä suunnitelmaa kaupungin näkökulmasta parempana, kaupungin ei tulisi antaa suunnitteluvarausta suoraan yksittäiselle hakijalle, vaan selvittää kiinnostuneet toimijat julkisen tarjouskilpailun kautta.

Tontit, jotka asetetaan haettavaksi julkisessa tarjouskilpailussa, päätetään talousarviossa.

Kaupungin hallintosäännössä ei ole mainintaa päätösvallasta suunnitteluvarauksien osalta, eikä vastaavanlaisia hakemuksia ole toimielimissä käsitelty. Hallintosäännön 18 §:n mukaan kaupunginhallitus kuitenkin ratkaisee ne asiat, jotka eivät kuulu kaupungin muun viranomaisen toimivaltaan, sekä päättää kaupungin kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, lukuun ottamatta valiokunnille määrätyn toimivallan osalta, ja arvioi asemakaavan ajanmukaisuuden, minkä takia asiasta päättäminen katsotaan kuuluvan kaupunginhallituksen toimivaltaan.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, ettei Asematie 17 alueesta laadita suunnitteluvarausta liikuntatoimintoja varten.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Oheismateriaali:

Hakemus, 16.3.2022

Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta määräyksineen, Asematie 17

Jakelu:

Hakija
Liikuntapäällikkö

Yhdyskuntavaliokunta

§ 80

13.09.2022

Kauniaisten kaupungin hautausmaan ohjesäännön päivitys 2022

YLV 13.09.2022 § 80

345/00.01.01.01/2022

Lisätiedot:

kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756

hautausmaanhoitaja Annina Rönnberg

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupunki omistaa ja ylläpitää hautausmaata Kasavuoren alueella. Hautausmaan pinta-ala on noin 3,1 ha. Hautausmaan alueella sijaitsee myös muistolehto tuhkan sirotteluun.

Kaupungin voimassa oleva hautausmaan sääntö on päivitetty ja hyväksytty yhdyskuntavaliokunnassa 4.12.2018 (YLV 4.12.18, § 117). Linkki valiokunnan päätökseen:

[YLV 4.12.2018 § 117](#)

Ohjesääntö on astunut voimaan 1.1.2019. Ohjesäännössä kuvataan hautausmaan toimintaa, hallintoa, ohjeita ja sääntöjä koskien mm. hautausta, maksuja sekä hautojen muistomerkkejä. Säännöt ovat sellaisenaan edelleen voimassa, mutta sen sisällöstä ja merkinnöistä on noussut esiin tarpeita päivityksille ja tarkennuksille.

Vuonna 2015 voimaan astuneen kuntalain mukaan kunnassa tulee olla vain yksi johtosääntö, hallintosääntö. Kuntalain 91 §:n mukainen hallintosääntö koskee hallinnon ja toiminnan järjestämistä ja päätöksentekomenettelyä. Hautausmaan sääntö koskee sen sijaan hautausmaan käyttöä, hoitoa ja valvontaa. Kaupungin hallintosäännön 19 §:n mukaan yhdyskuntatoimi huolehtii mm. kaupungin maankäytöstä ja yleisten alueiden kunnossapidosta. Lisäksi valiokunta vastaa toimialallaan palvelujen järjestämisestä (19 §) ja yhdyskuntavaliokunta päättää maa-alueiden pitempiaikaisesta käyttämisestä (21 §). Edellä mainittuun perustuen hautausmaan ylläpito kuuluu yhdyskuntatoimelle ja hautausmaan käyttöä, hoitoa ja valvontaa koskevan asiakirjan hyväksyminen kuuluu yhdyskuntavaliokunnan toimivaltaan. Yhdyskuntavaliokunta on delegoinut yhdyskuntatoimen johtajalle hautausmaan sääntöjen tarkempaa tulkintaa edellyttävien hautapaikkapäätösten laadinnan.

Kuntatekniikan tulosalueen toimesta on laadittu muutosesitys, joka pohjautuu vahvasti tällä hetkellä voimassa olevaan ohjesääntöön. Ohjesääntöön esitetään pääasiassa tarkennuksia, jotka avaavat sisältöä ja joiden tarkoituksena on selkeyttää tätä. Tavoitteena on, että ohjesääntö vastaisi paremmin ja kattavammin hautauspalveluiden piiriin tulevien asiakkaiden tietotarpeisiin ja kysymyksiin, mutta myös että se vastaisi paremmin hautausmaalla nykyisin vallitsevaa käytäntöä. Tarkennetuilla ohjeilla on myös mahdollista määrittää ja puuttua luvatta tehtyihin rakennelmiin ja lisäyksiin hautapaikoilla (mm. aidat, erilaiset kiveykset ja pensaat) sekä määrittää selkeämmin haudan ylläpitoon ja hoitoon liittyviä asioita.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 80

13.09.2022

Hautausmaan maksujen suuruus vahvistetaan yhdyskuntatoimen (kuntatekniikan) vuoden 2023 maksu- ja taksaesityksen valiokuntakäsittelyn yhteydessä.

Kaikki muutosehdotukset ovat luettavissa **liitteenä** olevasta hautausmaan ohjesäännön muutosesityksestä. Muutosehdotuksen rinnalle on liitetty ohjesääntö, jossa verrataan alkuperäiseen tehtyjä muutoksia. Uudistukset on korostettu (paksummalla) tummennetulla fontilla. **Oheismateriaalina** on voimassa oleva, nykyinen hautausmaan ohjesääntö (hyväksytty YLKV 4.12.18, § 117).

Tavoitteena on, että Hautausmaan uusi ohjesääntö sekä päivitettyt maksut ja taksat vuodelle 2023 astuisivat samaan aikaan voimaan 1.1.2023.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää hyväksyä 1.1.2023 voimaan astuvaksi päivitetyn hautausmaan ohjesäännön nykyisin voimassa olevan hautausmaan säännön tilalle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Hautausmaan uusi ohjesääntö, muutosesitys

Oheismateriaali:

Hautausmaan voimassa oleva ohjesääntö

Jakelu:

Kaupunginhallitus

Yhdyskuntavaliokunta	§ 27	08.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 41	14.03.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	13.09.2022

Vastaus valtuustoaloitteeseen kylätie-ratkaisun kokeilemisesta Maisterintiellä

YLV 08.03.2022 § 27

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
Projekti-insinööri Minna Raatikka, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Valtuutettu Risto Palojoki ja 5 muuta valtuutettua ovat jättäet valtuustoaloitteen (KV 20.12.2021, **oheismateriaali**) kylätiekokeilusta Maisterintielle. Aloitteessa on ehdotettu kokeiltavaksi kylätie-ratkaisua, joka on uudenlainen kävelijöitä ja pyöräilijöitä suosiva ratkaisu teille, jonne erillisen väylän rakentaminen on haasteellista tai liian kallista. Aloitteessa on annettu esimerkkejä toteutuneista ratkaisuista Espoossa Jupperintiellä ja Hattulassa. Aloitteessa painotetaan ratkaisun kustannustehokasta tapaa edistää kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.

Aloitteessa on myös kuvattu kävelijöiden ja pyöräilijöiden haasteellisia liikenneolosuhteita Maisterintiellä. Nykyinen jalkakäytävä loppuu Hovineuvoksettarenpolun risteykseen, jolloin kadun kapeudesta johtuen autoilijoiden nopeudet ja määrät tuntuvat kävelijöille ja pyöräilijöille turvattomilta. Kadun kapeutta ja huonoja näkemiä korostavat kadun vieressä kasvavat puusto ja pensasto.

Kuntatekniikka selvitti alkuvuoden aikana kylätie-ratkaisun soveltuvuutta Maisterintielle. Selvityksessä konsultointiin kuntatekniikan puitesopimus konsultti Finnmap Oy:ta.

Selvitys

Kylätie-ratkaisu on esitetty valtakunnallisessa [Väyläviraston Pyöräliikenteen suunnitteluohjeessa \(18/2020\)](#) yhdeksi keinoksi edistää pyöräilyn ja kävelyn olosuhteita. Suunnitteluohjeessa määritellään, että ”Kylätietä käytetään yleensä rakentamattomalla alueella. Kylätie on liikennejärjestely, jossa merkitään normaalia leveämpi piennar ajoradan molemmille reunoille. Ajorata on normaalia kapeampi ja kohtaamistilanteessa autot hyödyntävät piennarta. Piennar merkitään reunaviivalla. Pientareen leveys on yleensä 1,5–2,2 m ja ajoradan leveys on 2,6–3,8 m. Autoliikenteen kohtaamistilanteessa autot ajavat tilapäisesti osittain pientareella. Kohtaamisnäkemä tulee täyttyä koko osuudella suunnittelunopeuden mukaisesti.” (Väylä, 18/2020).

Kuntatekniikan näkemys on, että kylätie-ratkaisu on hyvä ja kannatettava tapa edistää kestävästä liikkumisesta olosuhteita, mutta sen paikkaa ja soveltuvuutta tulee harkita huolellisesti Kauniaisten katuverkolla. Kylätie-ratkaisu ei kuntatekniikan selvityksen mukaan sovellu Maisterintielle. Maisterintie kulkee

Yhdyskuntavaliokunta	§ 27	08.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 41	14.03.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	13.09.2022

rakennetulla alueella ja kiinteistöt on rakennettu hyvin lähelle katualuetta. Kadun päällystetyn ajoradan nykyinen leveys Hovineuvoksettarenpolun risteyksestä Helsingintien liittymään vaihtelee 4-5 metrin välillä. Päällystetyn ajoradan viereisten kapeiden katuvihreän alueiden leveys vaihtelee 0,5-1,5 metriin.

Kylätie-ratkaisun kustannustehokkuus tulee siitä, että kadun geometrialle tai kunnallistekniikalle ei tarvitse tehdä muutoksia, vaan järjestely merkitään ajorataan ajorataviivoin tai -kaistoin. Maisterintien osalta nykyiseen kadun geometriaan ei pystytä tekemään ajoratamaalauksien avulla tarpeeksi turvallisia pientareita kävelijöille ja pyöräilijöille tai keskelle jäävää ajoradan osuutta autoille. Kadun nykyinen päällystetty leveys (4-5 m) ei riitä 1,5 m (piennar) + 3 m (ajorata) + 1,5 m (piennar) poikkileikkaukseen. Ahtaan katutilan lisäksi Maisterintiellä haasteita aiheuttavat useat tonttiliittymät, joista on heikko näkyvyys liittyä kadulle. Tällöin syntyy potentiaalisia konfliktipisteitä.

Kaavassa katualueen leveys sallisi nykyisen ajoradan leventämisen, mutta se tarkoittaisi kadun leventämistä, katuviheralueiden päällystämistä ja nykyisten avo-ojien putkittamista hulevesien osalta. Näillä toimenpiteillä on merkittävä kustannusvaikutus ja myös ristiriita [kaupungin arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelman](#) (YLK 21.8.2012 §10) linjausten kanssa, joita Maisterintiellä pitäisi noudattaa. Kadun levennys ja viherpensaiden poisto muuttaisivat katukuvaa merkittävästi.

Aloitteessa mainitut esimerkit kylätie-ratkaisuista on toteutettu maantiemaiseen ympäristöön, jossa katutilaa on reilusti eikä se rajaudu tiiviisti rakennettuun ympäristöön. **Oheismateriaalissa** on esitetty tarkemmin Maisterintien tarkastelua, kylätie-ratkaisun suunnitteluperiaatteita ja niiden pohdintaa sekä esimerkkejä toteutuneista ratkaisuista.

Kuntatekniikan näkemyksen mukaan valtuustoaloitteessa esitetty huoli kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvattomuudesta Maisterintiellä johtuu siitä, että autoliikenteen nopeudet ja -määrä eivät ole suhteutettu kadun luonteeseen eli kapeaan huvilamaiseen tontti-/kokoojakatuun. Kauniaisten katuverkolla monella kapealla tonttikadulla on Maisterintien kaltainen tilanne, jossa kapealla tonttikadulla on tonttiliittymiä ja esimerkiksi koululaisliikennettä. Kuntatekniikalla ei ole laskentatietoa Maisterintien liikennemääristä eikä ajonopeuksien mittaustietoja. Kuntatekniikan on selvitettävä kadun liikenneolosuhteita (ajonopeuksia ja -määriä) tarkemmin, jotta mahdollisia liikenneturvallisuuden toimenpiteitä voitaisiin arvioida ja toteuttaa. Kun nykytilanne on tiedossa vaihtoehtoina tilanteen parantamiseksi ovat:

- 1) nykyisen kadun leventäminen tai
- 2) liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttaminen, esim. ajonopeuksien hillitseminen ja näkemien parantaminen puuston raivauksella.

Kadun leventämisen vaihtoehdossa kävelijöille ja pyöräilijöille paras ratkaisu olisi rakentaa erillinen jalkakäytävä. Nopeusrajoituksen ollessa 30 km/h pyöräily ohjataan ajoradalle. Rakennetulla alueella kylätietä vastaavasta liikennejärjestelystä käytetään nimeä 2-1 -tie, jossa vastaava järjestely merkitään

Yhdyskuntavaliokunta	§ 27	08.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 41	14.03.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	13.09.2022

pyöräkaistoilla ja jalankulku ohjataan jalkakäytävälle. Maisterintien osalta perinteisempi ratkaisu, jossa pyöräily on ajoradan keskellä, on kaistoja selkeämpi tapa ohjata pyöräliikennettä ja liittää se nykyiseen verkkoon.

Jos kadun levennystä ei päätetä tehdä, vaihtoehtoiksi jäävät liikenneturvallisuustoimenpiteet, kuten ajonopeuksien hillitseminen joko rakenteellisin keinoin, kuten hidasteen avulla tai visuaalisesti liikenteen ohjauksen avulla (nopeusnäyttötäulu tms.). Lisäksi Maisterintien näkemiä tonttiliittymien kohdalla voisi tarkistaa ja parantaa kunnossapidon näkökulmasta.

Kuntatekniikka esittää, että Maisterintielle ei toteuteta kylätie-ratkaisua, sillä se ei sovellu kadun ympäristöön. Vaihtoehtona on joko leventää katua ja/tai toteuttaa muita liikenneturvallisuuuden toimenpiteitä. Kadun leventäminen on kallis ratkaisu ja myös ristiriidassa kaupungin arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelman linjausten kanssa. Liikenneturvallisuustoimenpiteiden kohdentaminen ja toteuttaminen vaatii lähtötiedokseen kadun liikennemäärien ja ajonopeuksien tarkastelua.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää, että Maisterintielle ei toteuteta valtuustoaloitteessa esitetyn mukaista kylätiekokeilua esitystekstistä ilmenevin perustein. Maisterintien liikenneturvallisuuuden arvioimiseksi valiokunta kehottaa kuntatekniikkaa mittaamaan liikennemäärät ja –nopeudet katuosuudella sekä tarkastelemaan niiden sekä muiden liikenneolosuhteiden perusteella mahdollisesti tarvittavia toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi.

Valiokunta päättää lähettää vastauksen valtuustoaloitteeseen edelleen tiedoksi KH:lle ja KV:lle.

Päätös:

Pätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Aloite
Kylätie-kokeilu Maisterintielle_selvitys

Jakelu:

Kaupunginhallitus

Yhdyskuntavaliokunta	§ 27	08.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 41	14.03.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	13.09.2022

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto merkitsee tiedokseen edellä olevan vastauksena tehtyyn valtuustoaloitteeseen kylätie-ratkaisun kokeilemisesta Maisterintiellä, ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

.....

Jäsen Mikko J. Salminen ehdotti puheenjohtaja Veronica Rehn-Kiven kannattamana asian palauttamisesta siten, että etsitään sopiva paikka kylätie-kokeilun pilotointia varten. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia palautettiin.

Oheismateriaali:

Valtuustoaloite
Maisterintien kylätieselvitys

YLV 13.09.2022 § 81

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
Projekti-insinööri Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tausta

Kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen kuntatekniikka on selvittänyt kylätie-ratkaisun pilotoinnin edellytyksiä Kauniaisten katuverkolla.

Selvitys

Kuntatekniikka on selvittänyt KH:n päätöksen mukaisesti kylätien soveltuvuutta Kauniaisiin. Kuntatekniikan selvityksen lähtökohtana oli, että pyöräliikenteen infran parantamisen tulisi ensisijaisesti olla uusi tunnistettu yhteystarve tai nykyisen yhteyden laatutason nostaminen. Kun tarve on tunnistettu, siihen voidaan etsiä sopivaa väyläratkaisua niin, että se täyttää tarvittavat laatu-, turvallisuus- ja liikenneympäristön vaatimukset. Pyöräliikenteen edellytysten parantaminen yksittäinen ratkaisu edellä, tässä tapauksessa kylätie, ei välttämättä tuota toivottua lisäarvoa.

Kuntatekniikan aiemmassa selvityksessä (YLV 08.03.2022 § 27) todettiin, että kylätieratkaisu on haasteellinen Kauniaisten katuverkolle, johtuen kaupunkimaisesta liikenneympäristöstä, katujen kapeudesta ja arvokkaiden tiemaisemien suunnitteluperiaatteista. *Kylätietä käytetään yleensä rakentamattomalla alueella, jolla ei ole potentiaalisia konfliktipisteitä.* Edes kokeiluja ei tule tehdä liikenneturvallisuuden kustannuksella. Kylätien sijaan ns. 2-

Yhdyskuntavaliokunta	§ 27	08.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 41	14.03.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	13.09.2022

1-katu voisi olla mahdollinen ratkaisu sopivissa paikoissa, siten että nykyinen yhdistetty pyöräily- ja jalankulkuväylä muutettaisiin pelkäsi jalkakäytäväksi ja pyöräily ohjattaisiin ajoradalle pyöräkaistoille. Kuntatekniikka painottaa, että pyöräilyn kannalta on sekä sujuvaa että turvallista pyöräillä ajoradalla, jossa nopeusrajoitus on 30 km/h. Tällöin ei tarvita erillistä pyörätietä. Nykyisenä haasteena toki on, että pyöräilijöiden turvallisuuden tunne ajoradalla ajamiseen vaatii liikennekulttuurin muutosta eri liikkujien parissa.

Kauniaisten pyöräliikenteen tavoiteverkkuolosuhteet ja tärkeimmät koulureitit ovat esitetty *oheismateriaalissa*. Pyöräliikenteen tavoiteverkkoa ei ole poliittisesti hyväksytty, vaan se on toiminut lähinnä kuntatekniikan liikennesuunnittelun tukena. Koulureittien osalta on aiemmin tunnistettu puuttuvia koulureittiyhteyksiä koulureittejä koskevan selvityksen yhteydessä (YLVK 08.10.2019 § 113). Asukaspalautteiden osalta otettiin huomioon kadut, jossa ajonopeudet on koettu korkeiksi 30 km/h nopeusrajoituksesta huolimatta.

Kartoituksessa selvitettiin, sosisiko kylätieratkaisu lähtötiedoissa esiin tullessiin pyöräliikenteen yhteystarpeisiin. Lähtökohtana oli tarkastelu, että kylätieratkaisun avulla voitaisiin luoda erillinen väylä jalankululle ja pyöräilylle nykyisen puuttuessa.

Tulokset

Esimerkiksi koululaisliikenteen kannalta tärkeitä, mutta puutteellisia yhteyksiä, joilla ei ole erillistä väylää kävelylle tai pyöräilylle, on tunnistettu etenkin Gallträskin alueella (Kavallintie, Eteläinen ja Pohjoinen Heikelintie, Kandidaatintie ja Lindstedtintie). Kavallintien ja Eteläisen Heikelintien osalta todettiin, että katujen poikkileikkaus, rooli arvokkaana tiemaisemana sekä aiemmat poliittiset päätökset (viimeisin YLVK 19.01.2021 § 11) jalkakäytävän rakentamisesta, eivät puolla kylätien tarkempaa suunnittelua.

Kandidaatintien, Lindstedtintien ja Pohjoisen Heikelintien osalta kuntatekniikka selvitti, että ajoradan leveys mahdollistaa osittain kylätien vaatiman poikkileikkauksen. Pohjoisella Heikelintiellä ja Kandidaatintiellä on tiheään tonttiliittymiä, jolloin kylätie ei ole soveltuva ratkaisu. Lindstedtintiellä tonttiliittymiä on hivenen harvempaan kuin Pohjoisella Heikelintiellä ja Kandidaatintiellä, mutta Alppitien ja Sveanpolun välillä tonttiliittymiä on tiheään. Lindstedtintien osalta katuun on rakennettu kavennuksia, jolla on pyritty hillitsemään ajoneuvoliikenteen nopeuksia. Nämä kavennukset tulisi poistaa, jos kylätieratkaisua halutaan edistää, jolloin kylätien kustannukset nousevat. Kylätieratkaisu voisi olla yksi keino ajonopeuksien hillitsemiseen, kun ajorata kaventuu ns. yksikaistaiseksi.

Näiden lisäksi tarkasteltiin Asematien läheisyydessä olevia Valkonauhantietä ja Oppilaskodintietä. Ajatuksena oli, että ne voisivat tuoda lisäarvoa Asematien pääpyörätien saavutettavuuteen. Valkonauhantie on käytetty pyöräilijöiden ”oikoreitti” Asematien pyörätielle, mutta lyhyen tonttikadun muuttaminen

Yhdyskuntavaliokunta	§ 27	08.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 41	14.03.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	13.09.2022

ajoratamaalauksin ei todennäköisesti tuota pyöräilijöille lisäsujuvuutta tai turvallisuutta. Täten siihen ei suositella jatkotarkastelua. Oppilaskodintien osalta todettiin, että 1-suuntaisen kadun muuttaminen kylätieksi voisi olla katutilan kannalta mahdollista ja sillä voisi rauhoittaa koulun ympäristön ajoneuvoliikenteen nopeuksia. Kadun vieressä kuitenkin kulkee jo jalankulku- ja pyöräily-yhteys, ja uuden ajoratayhteyden yhdistäminen nykyiseen verkkoon olisi haasteellista ja tarpeetontakin.

Kasavuoren alueen reiteistä tarkasteltiin Urheilutietä, Stenberginkujaa ja Torpantietä. Nämä ovat keskeisiä yhteyksiä pyöräliikenteen sujuvoittamisen ja liikenneturvallisuuden kannalta. Stenberginkujan osalta todettiin, että päättyvän kadun autoliikennemäärät ovat alhaisia, joten sujuvin ratkaisu on sekaväylä, jolta on helpointa myös liittyä kadun päissä oleviin yhteyksiin. Torpantien osalta todettiin, että erillisen jalkakäytävän rakentaminen olisi paras vaihtoehto kävelijöiden ja pyöräilijöiden olosuhteiden parantamiseksi autoliikennemäärien vuoksi. Katu on liian kapea eikä sen ympäristö sovellu kylätieratkaisuun. Urheilutien osalta todettiin, että kadulla on nykyisin yhdistetty kävely- ja pyörätie, joten kohde ei sovellu kylätieksi ilman mittavia muutostöitä. Urheilutiellä on tällä hetkellä sallittu pysäköinti kadun itäpuolella, joten pysäköinti pitäisi kieltää kylätieksi muuttamisen yhteydessä.

Ehdotus ratkaisuksi

Kuntatekniikka ei tämän kartoituksen perusteella esitä kylätieratkaisun pilotointia Kauniaisissa. Kuntatekniikka ehdottaa, että samanlainen kartoitus tehdään 2-1 tien soveltuvuudesta Kauniaisten alueelle. 2-1-ratkaisussa jalankulkijoiden käytössä on jalkakäytävä ja pyöräily ohjataan ajoradalle. Jalkakäytävälle voidaan varata riittävä tila yhdistetystä pyörätiestä ja jalkakäytävästä ennen uuden liikennejärjestelyn käyttöön ottoa.

1129/00.02.10.00/2021

Lisätiedot:

Kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
Projekti-insinööri Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää, että kylätieratkaisua ei lähdetä pilotoimaan Kauniaisissa. Sen sijaan tehdään vastaava kartoitus 2-1 tie soveltuvuudesta Kauniaisisiin.

Valiokunta päättää lähettää vastauksen valtuustoaloitteeseen edelleen tiedoksi KH:lle ja KV:lle.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 27	08.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 41	14.03.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 81	13.09.2022

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Aloite

Jakelu:

Aloitteen lähettäjä

Yhdyskuntavaliokunta

§ 82

13.09.2022

Vastaus kuntalaisaloitteeseen (Pysäköinti Yhtiöntiellä)

YLKV 13.09.2022 § 82

281/00.02.10.01/2022

Lisätiedot:

kuntatekniikan projekti-insinööri Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunki on vastaanottanut 4.4.2022 ja 10.4.2022 päivätyt kuntalaisaloitteet (**oheismateriaali**), joissa esitetään selvitettäväksi, voiko Yhtiöntielle Kauppalantien ja Ersintien välille sallia pysäköinnin vähintään 2-4 autolle ainakin niin, että se olisi sallittua esimerkiksi 4 tuntia kerrallaan arkisin ja 24 h viikonloppuisin. Ensimmäisen aloitteen lähettäjä on aiemmin käynyt sähköpostitse keskustelua virkamiesten kanssa samasta asiasta. Toisen aloitteen lähettäjä on mukana myös ensimmäisen aloitteen allekirjoittajissa. Perusteluina selvittävälle asialle mainitaan se, että Yhtiöntien tontit ovat pienet ja ahtaat. Esimerkiksi Yhtiöntie 20 A ja B kiinteistössä asuvilla on yhteensä 4 autoa ja vieraspysäköintipaikkoja ei pihan ahtauden vuoksi ole taloyhtiön tontilla. Alueellisen pysäköintikiellon katsotaan rajoittavan kansalaisten perusoikeuksia, koska muualla Kauniaisissa ei ole laajoja aluepysäköintikielloja. Yhtiöntien käyttöä läpiajoon tulisi hillitä sallimalla pysäköinti.

Kuntatekniikan selvitys

Kauniaisten pysäköinnin periaatteista on päätetty yhdyskuntavaliokunnan kokouksessa 25.8.2020

(<https://kauniainenfi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20202968-12>).

Kaupungin hallintosäännön § 21 mukaan yhdyskuntavaliokunnan toimivaltaan kuuluu paikallisista liikennejärjestelyistä päättäminen. Valiokunta päätti hyväksyä esitystekstin mukaiset periaatteet ja muutokset Kauniaisten pysäköintijärjestelyissä käyttöön otettavaksi kunnallisen pysäköinninvalvonnan käynnistyessä.

Yhtiöntien liikennemerkkimuutokset on tehty 25.5.2021 päivätyllä kuntatekniikkapäällikön viranhaltijapäätöksellä. Päätös tehtiin useiden kaupunkilaisten yhteydenottojen sekä kunnossapidon huomioiden pohjalta. Ennen pysäköintikieltoa kaupunkilaisten huolena oli, että liittyminen tonteilta kadulle on ollut turvatonta pysäköityjen autojen sekä pakettiautojen peitettyä näkyvyyden. Yhtiöntien kunnossapito on pysäköintikiellon jälkeen ollut helpompaa, nopeampaa ja kustannustehokkaampaa. Aikaisemmin ei katua käytännössä voitu aurata niin nopeasti ja tarkasti kuin nyt, pysäköityjen autojen ollessa sekä aurauksen että katujen pesun tiellä.

Katuluokitus eli katuverkkoa koskeva toiminnallinen luokitus määritellään katujen liikenteellisen tehtävän perusteella. Yhtiöntie on määritelty paikalliseksi

kokoojakaduksi, jolloin kadunvarsipysäköinti on siellä pääsääntöisesti kielletty, mutta erityistapauksissa sallittu pysäköintitaskuissa. Yhtiöntien toimivuuden kannalta pysäköinnin järjestäminen kaupungin katuverkolla on oltava kadun tehtävää ja kaupunkiympäristöä tukeva.

Liikennemäärä vuonna 2021 syksyllä mitatuissa vuosittaisissa liikennelaskennoissa Ersintiellä oli 1695 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Liikennemäärä on paikalliselle kokoojakadulle kohtalainen. Ajoneuvoliikenne on lisääntynyt noin 10 % vuoteen 2018 verrattuna vuosittaisten liikennelaskentojen mukaan (vuonna 2018: 1500 KAVL ja laskennallinen KAVL: 1550). Ruuhkahuipputunnin automäärä on noin 10-12% arkivuorokausiliikenteestä, jolloin Ersintiellä ajaa ruuhkahuipputuntina noin 170 autoa. Tulosten perusteella läpiajoliikenne kadulla ei ole merkittävästi lisääntynyt.

Yhtiöntie on kapea, leveys on useassa kohdassa pääsääntöisesti 5,2 – 5,3 metriä. Kaistan leveys on täten 2,6 metriä, mikä on kaistan leveydeksi kapea ottaen huomioon, että ajoneuvojen suurin leveys on asetuksen mukaan 2,6 m. Kadunvarsipysäköinnin mitoituksessa on yleisesti käytössä pysäköintipaikan kokonaisleveytenä 2,0 + 0,75 metriä, josta 2,0 m on ajoneuville varattua aluetta ja 0,75 m on varattu turva-alueeksi pysäköidyn ajoneuvon ja muun liikenteen väliin. Nykyisin monet uudet henkilöautot sekä pakettiautot ylittävät jo 2,0 metrin leveyden. Pysäköintiin varatun kokonaisleveyden ollessa 2,75 metriä, jäisi ainoan käytössä olevan kaistan leveydeksi 2,55 metriä. Vapaan leveyden tilan tulisi olla vähintään 3,5 metriä, mikä ei pysäköintitaskun kohdalla toteutuisi.

Yhtiöntietä pitkin ajavat sekä jätteenkuljetusyhtiöt että HSL:n linja 232, jolloin niiden tarvitsema tila on huomioitava pysäköintipaikkoja asetettaessa. HSY:n jätehuoltomääräysten mukaan ajoväylän leveys pitää olla vähintään 3,0 metriä. Linja 232 ajaa Yhtiöntietä vain yhteen suuntaan, etelästä pohjoiseen. Linja on lähibussilinja, jota ajetaan pikkubussikalustolla. HSL:n lausunto pysäköintiin oli seuraava: ” Pysäköinnin sallimisen aiheuttama ajoradan kapeneminen aiheuttaisi merkittävän haasteen sujuvalle liikennöinnille, kuten kaikelle kahdensuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle, tehden kohtaamisen erittäin hankalaksi. Vapaan leveyden tulee aina olla vähintään 3,5 metriä, minkä lisäksi vähintään 5,5 m leveitä kohtaamispaikkoja tulisi olla riittävän tiheästi mm. näkemät huomioiden. Lisäksi tulee huomioida talvikunnossapidon vaatimat lumitilat ja sujuva auraus. Käytännössä mainitulle katuosuudelle ei HSL:n näkemyksen mukaan ole mahdollista sallia pysäköintiä ilman, että se merkittävästi haittaisi ajoneuvoliikennettä alueella.”

Pelastuslaitoksen päivystävältä palotarkastajalta kysyttiin pelastuslaitoksen tilantarpeesta ja pysäköintitaskun vaikutuksista pelastuslaitoksen toimintaan. Palotarkastaja sallisi pysäköintitaskut, mutta varoitti, että hätätilanteessa he joutuisivat ehkä käyttämään myös viereistä jalankulku- ja pyöräilyväylää, jotta mahtuvat varmasti pysäköidyistä autoista ohitse. Tämä olisi liikenneturvallisuuden kannalta hankala tilanne jalankulkijoille ja pyöräilijöille.

Pysäköinnin periaatepäätöksen mukaisesti Kirkkotien, Yhtiöntien ja Ersintien alueelle asetettiin pysäköintikieltoalue -merkit. Pysäköintitaskut merkittiin liikenneturvallisesti selkeisiin paikkoihin, jotta näkemät tonttikaduilta eivät

Yhdyskuntavaliokunta

§ 82

13.09.2022

peittyisi ja turvallinen ohitus kadulla on mahdollista. Paikkoja tarkasteltiin myös Yhtiöntielle, mutta kadun kapeuden ja tonttiliittymien suuren määrän takia kadun varteen ei sopinut turvallista paikkaa pysäköintitaskuille. Ersintiellä ei myöskään ole joukkoliikennettä.

Pysäköinnin periaatteissa on mainittu, että kuntalaisten järjestämien tapahtumien, kuten yksittäisten ylioppilas- ja muiden perhejuhlien yhteydessä tulee kaupungin säättämiä pysäköintirajoituksia noudattaa. Kuntalainen voi kuitenkin ilmoittaa asiasta kaupungille, jolloin kaupunki ja pysäköinninvalvonta ovat tietoisia erityistilaisuudesta. Valvonta voi tällöin mahdollisuuksien mukaan joustaa. Räikeää väärinpysäköintiä, kuten turvallisuutta heikentävää tai viheralueita haittaavaa pysäköintiä ei silti sallita edes juhlatilaisuuksien järjestämisen aikana. Kirkkotielle merkityt pysäköintitaskut ovat lähimmillään 170 metrin päässä Yhtiötie 20-22 tontista, joten kohtuutonta haittaa kadunvarsipysäköinnin puuttumisesta Yhtiötiellä ei ole. Pysäköinnin periaatteissa on todettu, että asukkaiden pysäköinnin lähtökohtana on pysäköinnin järjestäminen tonteilla. Kuntatekniikka ei puolla pysäköintitaskuja Yhtiöntielle.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta toteaa, että aloitteissa esitetyn kaltaiset järjestelyt, käytännössä pysäköintitaskut, aiheuttaisivat sen kaltaista haittaa kunnossapidolle, joukkoliikenteelle ja jätehuollolle, että nykyisiä pysäköintijärjestelyjä Yhtiötiellä ei ole syytä muuttaa. Esitetyt järjestelyt eivät tue kaupungin strategiaa ja tavoitetta resurssiviisaudesta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Aloitteet

Jakelu:

Aloitteen tekijät

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

Selvitys liikuntapaikkahoitajien siirtämisestä yhdyskuntatoimeen

YLVK 15.02.2022 § 16

Lisätiedot:

Liikuntapäällikkö Tero Kuivalainen, puh. 050 380 7687
Kunnossapitoinsinööri Keijo Fonselius, puh. 050 553 5179
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

Kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 28.10.2019 vuoden 2020 talousarvioehdotuksen yhteydessä toimenpide-ehdotuksen, jonka mukaan tulee selvittää liikuntapaikkahoitajien siirtämistä yhdyskuntatoimen kiinteistöhuoltoon. Selvityksen tavoitteena oli tutkia eri vaihtoehtoja, miten voidaan varmistaa liikuntakiinteistöjen paras mahdollinen yllä- ja kunnossapito sekä palvelut, joilla luodaan tilojen käyttäjille mahdollisimman hyvät puitteet liikunnan harrastukseen.

YLVK esitti kokouksessaan 6.10.2020 § 107 tilakeskuksen ja liikuntatoimen (selvitys käsiteltiin liikuntavaliokunnan kokouksessa 29.09.2020 § 40) yhteisen selvityksen pohjalta kolme vaihtoehtoista ratkaisumallia toiminnan kehittämiseen.

1. Nykyiseen toimintamalliin ei tehdä muutoksia.

Liikuntapalveluiden organisaatiossa on jo tehty laajoja muutoksia ja vastuualueet määritelty. Lisäksi on perustettu uusi huoltomestarin vakanssi, johon palkattu henkilö vastaa kiinteistönhoidollisista tehtävistä liikuntakiinteistöissä.

2. Liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen yhteistyön kehittäminen.

Liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen välistä yhteistyötä kehitetään ja parannetaan sekä lisätään henkilöstön teknistä osaamista kouluttamalla. Liikuntakiinteistöillä tehdään neljä kertaa vuodessa tarkastuskierros, joiden yhteydessä kartoitetaan rakennusten ylläpitokorjaus- ja investointitarpeet.

Käydään jo olemassa oleva vastuunjakotaulukko uudelleen läpi ja selkiytetään vastuunjaot, jonka jälkeen se käydään läpi yhdessä liikuntapaikka- ja kiinteistöhoitajien kanssa.

3 Siirretään liikuntapaikkahoitajat yhdyskuntatoimen tilakeskuksen alaisuuteen.

Liikuntakiinteistöjen hoidon kannalta henkilöstön siirto kiinteistöhuollon alaisuuteen ei tuo oleellista parannusta kiinteistöjen hoitoon verrattuna nykyiseen toimintamalliin. Tämän vaihtoehdon uhkana on, että liikuntaolosuhteiden luomisen sekä ylläpidon laatu laskee.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

Edellytyksenä olisi, että henkilökunnalla olisi riittävä koulutus ja osaamistaso kiinteistöjen teknisestä puolesta. Nykyisellä liikuntapaikkahenkilöstöllä ei ole tähän riittävää osaamista ja vaadittaisiin lisäkoulutusta.

Liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen yhteinen näkemys oli, että vaihtoehto kaksi olisi liikuntaolosuhteiden luomisen, liikuntakiinteistöjen hoidon, toiminnan järjestämisen ja tehokkuuden ja koko kaupungin kiinteistönhoidon johdonmukaisen hoidon kannalta soveltuvin vaihtoehto. Nämä käsiteltiin myös liikunta- sekä yhdyskuntavaliokunnassa ja molemmat päättivät hyväksyä esitetyistä ratkaisuehdotuksista vaihtoehdon 2, sekä lähettää asian edelleen kaupunginhallitukselle. KH päätti hyväksyä kokouksessaan 02.11.2020 § 203 vaihtoehdon kaksi, missä liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen yhteistyötä kehitetään ja parannetaan, kuitenkin ilman liikuntatoimen henkilökunnan siirtämistä yhdyskuntatoimeen.

Kuinka yhteistyötä on kehitetty

Liikuntapalveluiden organisaatiota on kehitetty vuosien 2015–2019 aikana useilla toimenpiteillä. Toimenpiteiden tarkoitus on ollut mm. liikuntapaikkojen kiinteistönhoitotoimenpiteiden parantaminen ja toimien varmistaminen osana liikuntatoimen tehtäväkenttää. Liikuntapaikkapäällikön vakanssi on perustettu operatiivisen toiminnan ylimmäksi esimieheksi. Vuonna 2016 päätettiin muuttaa yksi liikuntapaikkahoitajan vakanssi vastaavaksi liikuntapaikkahoitajaksi, jonka tehtävänä on toimia tiimivastaavana ja huolehtia, että käytännön työt liikuntapaikoilla tulevat hoidetuksi ajallaan. Uimahallille määriteltiin vielä jälkikäteen oma vastuuhenkilö, sillä allastekniikan ymmärtäminen ja oikea ohjaus vaativat erityisosaamista.

Vuonna 2018 perustettiin kaupunginjohtajan päätöksellä työryhmä, jonka tehtävänä oli selkeyttää liikuntakohteiden kiinteistönhoidon tehtävien rajapintaa ja vastuualueita liikuntatoimen ja tilakeskuksen välillä. Työryhmä koostui neljästä henkilöstä; 2 liikuntatoimesta ja 2 tilakeskuksesta. Työryhmä valmisteli kohdekohtaiset vastuunjakotaulukot edellä mainituista tehtävistä. Tämän selkeytyksen myötä todettiin, että liikuntapalveluilla ei ollut riittävää teknistä osaamista, minkä seurauksena v. 2019 perustettiin uusi huoltomestarin vakanssi. Huoltomestarin vastuualueeksi määriteltiin mm. vastuu kaikista Kauniaisten kaupungin liikuntakiinteistöistä sekä niiden teknisistä tiloista.

KH 02.11.2020 § 203 päätöksen mukaisesti tilakeskus ja liikuntatoimi ovat kehittäneet ja parantaneet viimeisen vuoden aikana yhteistyötään suorittamalla liikuntakiinteistöissä yhteisiä kiinteistökierroksia. Kyseiset kiinteistökierrokset ovat selkeyttäneet aiempia epäkohtia merkittävästi mahdollisten epäselvien toimenpiteiden selvittämisen, kiinteistöjen vikojen ja puutteiden korjaustoimista sopimisen, sekä teknisen kiinteistönhoidon rajapintojen läpikäynnin vastuunjaon myötä. Kiinteistökierroksilla on kartoitettu myös liikuntakiinteistöjen piha-alueet ja läpikäyty tarvittavat piha- ja vihertyöt. Tarvittaessa on käytetty kuntatekniikan puutarhurin asiantuntemusta. Yhteisillä kierroksilla on kartoitettu myös tulevia ylläpito- ja vuosikorjauksia. Tämän lisäksi on pidetty erillisiä peruskorjaus- ja saneeraushankkeisiin liittyviä tarkastuksia, joissa on ollut mukana tilakeskuksen

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

projektivastaava sekä liikuntatoimen henkilöitä. Tilakeskuksen kiinteistöpäivystäjä päivystää myös liikuntakohteissa. Päivystäjä hoitaa tekniseen kiinteistöhoitoon liittyvät vikailmoitukset liikuntakiinteistöjen aukioloaikojen ulkopuolella. Tilakeskuksen kirvesmiehet tekevät ylläpitokorjauksia liikuntapaikoilla sekä liikuntakiinteistöissä.

Kiinteistökierrosten ja säännöllisten tapaamisten myötä kommunikointi, yhteistyö, sekä vastuualueiden selkeyttäminen on parantunut huomattavasti liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen välillä. Hyväksi nähdyn mallin mukaisesti tullaan myös jatkoa ajatellen toteuttamaan säännöllisiä kiinteistökierroksia. Henkilökunnan ammattitaidon varmistamisen ja ylläpidon takaamiseksi, myös sisäisiä ja ulkoisia koulutuksia tullaan järjestämään vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2021 aikana sivistys- ja liikuntatoimen organisaatio on läpikäynyt ison muutoksen henkilökunnan vaihtuvuuden osalta. Toukokuussa aloittivat uusi sivistystoimenjohtaja, vt. kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö, sekä liikuntapaikkapäällikkö. Tilakeskuksen osalta vastaavia organisaatiomuutoksia ei ole ollut. Liikuntatoimen vastuuhenkilöiden puuttuttua osan vuotta ja uusien henkilöiden rekrytointi ja aloitus tehtävissä ovat luonnollisesti jonkin verran vaikuttaneet yhteistyön kehittämiseen siten, että kaikkea suunniteltua ei toistaiseksi ole ehditty toteuttaa. Tarkoitus on kuitenkin jatkaa hyväksi koettua yhteistyön parantamista.

Valmistelu

KH:n käsitellessä vuoden 2022 talousarvioehdotusta 8.11.2021 kokouksessa hyväksyttiin ehdotus, missä yhdyskuntatoimen henkilöstöosuuden alle lisättiin seuraava lause: *"Valmistellaan helmikuun loppuun mennessä liikuntapaikkahoitajien siirtoa yhdyskuntatoimeen"*.

Liikuntapalvelut ja tilakeskus ovat tahoillaan ja yhdessä pohtineet kaupunginhallituksen ehdotusta liikuntapaikkahoitajien siirrosta yhdyskuntatoimeen tilakeskuksen kiinteistöyksikköön. KH ei ehdotuksensa yhteydessä perustellut asiaa tarkemmin, mutta lienee perusteltua olettaa, että siirron tarkoitus olisi, kuten aiemmassakin toimenpide-ehdotuksessa, varmistaa liikuntakiinteistöjen paras mahdollinen yllä- ja kunnossapito sekä palvelut, joilla luodaan tilojen käyttäjille mahdollisimman hyvät puitteet liikunnan harrastukseen. Huomionarvoinen seikka tavoitteen toteuttamisessa on tiedostaa liikuntapaikkahoitajien ja huoltomestarin työnkuvat ja eroavaisuudet (Liite), sekä tilakeskuksen kiinteistöhoitajan työnkuva (Liite).

Liikuntapaikkahoitajien työnkuvaan kuuluu vähäisessä määrin talotekniikan osuus, kuten teknisen tilan järjestelmien ja mittareiden tarkastus, mittaripoikkeamista raportointi eteenpäin, tarpeelliset lamppujen vaihdot ja pattereiden ilmaukset. Liikuntakiinteistöistä sekä niiden teknisistä tiloista vastaa pääosin liikuntatoimen huoltomestari.

Jos liikuntapaikkahoitajien siirto yhdyskuntatoimeen toteutetaan, on syytä harkita tarkkaan siirrettävien tehtävien määrittely ja henkilömäärien mitoitus, ottaen huomioon toisaalta tehtävien lisääntyminen tilakeskuksessa siten, että kaupungin

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

koko kiinteistökannan ylläpito ja hoito ei vaarannu, toisaalta varmistaen liikuntatoimen tehtävien edelleen sujuminen. On huomattava, että yksiköiden välillä tarvitaan aina tehtävien jaosta sopimista, joten kyse olisi pitkäaikaisen käytännön mukaisen rajapinnan uudelleen määrittelystä ja organisoinnista.

Henkilöstösiirtoja sisältyvien vaihtoehtojen vertailu

Kaikki liikuntapaikkahoitajat ja liikunnan tekninen henkilöstö siirretään yhdyskuntatoimen alle

Liikuntapaikkahoitajien päätehtävä on ylläpitää liikuntapaikat käyttökunnossa ja valvoa niiden toimivuutta ja turvallisuutta. Liikuntapaikkahoitajat tarkkailevat sisäliikuntapaikkojen rakenteiden ja lvisa-järjestelmien toimivuutta työvuoronsa aikana. Huoltomestarin päätehtävä on huolehtia teknisten järjestelmien toimivuudesta ja huolehtia siitä, että ne pysyvät toimintakunnossa.

Liikuntapaikkahoitajien tehtävä liikuntakiinteistöissä on myös valvoa liikuntakohteiden yleisen järjestyksen ja kaupungin antamien järjestyssääntöjen noudattamista. Liikuntapaikkahoitaja varmistaa, että liikuntapaikat ovat turvalliset ja toimintakunnossa. Liikuntapaikkahoitajalla on liikuntapaikkahoitajan perustutkinto, jossa teknisen kiinteistönhoidon osuus on vähäinen. Liikuntapaikkahoitajat tekevät kaksivuorotyötä. Liikuntapaikkahoitaja hoitaa vähäiset tekniseen kiinteistönhoitoon liittyvät tehtävät työvuoronsa aikana, mm. tarpeelliset lamppujen vaihdot, lukituksen korjaukset, pattereiden ilmaukset jne. Liikuntapaikkahoitajat tarkkailevat ja valvovat rakenteiden, lvia- laitteiden kuntoa, sähköjärjestelmien sekä valaistuksen toimivuutta ja ilmoittavat havaitsemistaan puutteista esimiehelle. Liikuntatoimen huoltomestari huolehtii tekniseen kiinteistönhoitoon liittyvät toimenpiteet liikuntakiinteistöissä yhteistyössä liikuntapaikkahoitajan kanssa.

Liikuntapaikkahoitajien ja liikunnan teknisen henkilöstön siirryttäessä yhdyskuntatoimen alle, työnkuvan tulisi pysyä samana niin liikuntapaikkahoitajien kuin tilakeskuksen kiinteistönhoitajienkin osalta. Liikuntapalveluissa noudatetaan kaksivuorotyötä, kun taas tilakeskuksessa työtä tehdään arkisin päivävuoressa (pl. kiinteistöpäivystäjä 24/7). Ehdoton edellytys liikuntapaikkojen yllä- ja kunnossapidon, harrastus- ja kilpatoiminnan mahdollistamisen, sekä käyttömukavuuden takaamisen kannalta, on sijoittaa työvuorot myös ilta- ja viikonloppukäytön ajalle.

Nykyisillä resursseilla liikuntapaikkahoitajat eivät pystyisi irtaantumaan muihin tehtäviin. Henkilökunnan osaamisen taso liikuntaolosuhteiden luomiseen on erinomainen kertyneen kokemuksen, sekä koulutuksen myötä. Liikuntapaikkahoitajien perustehtävä on luoda ja ylläpitää liikuntaolosuhteita. Tehtävään vaaditaan liikuntapaikka-alan ammattitutkinto tai laajaa kokemusta vastaavista tehtävistä. Liikuntapaikkojen hoitaminen edellyttää monilta osin erityisosaamista, jota ei ole korvattavissa minkään muun alan koulutuksella. Liikuntapaikkahoitajien tulee tietää erilaisten liikuntapaikkojen olosuhteiden luomisen lisäksi liikuntapaikoilla harrastettavien lajien yleiset säännöt ja rajamerkinnot. Erityisen vaativia töitä ovat jäähallin hoitoon liittyvät tehtävät kuten jäädyttäminen, jään oikea hoito sekä kylmäkonetekniikan käyttäminen.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

Olosuhteiden luonnin lisäksi liikuntapaikkahoitajien tehtävänä on liikuntapaikkojen turvallisuuden ylläpitäminen ja valvonta sekä asiakaspalvelutyö.

Edellä mainittujen seikkojen johdosta ei ole kannattavaa muuttaa liikuntapaikkahoitajien sekä tilakeskuksen kiinteistöhoitajien tehtäväkuvausta. Kummallakaan osapuolella ei ole kokemusta tai koulutusta toistensa työnkuvasta, mikä puolestaan korreloisi suoraan liikuntapaikkojen yllä- ja kunnossapidon sekä palveluiden laatuun negatiivisella tavalla. Työnkuvan muutos tarkoittaisi lisäkoulutusta liikuntapaikkahoitajien sekä tilakeskuksen kiinteistöhoitajien osalta. Koulutuksen piiriin kuuluisi luonnollisesti myös työnjohto. Samanaikainen pallottelu työntekijöiden koulutuksen, sekä kiinteistöjen- ja liikuntapaikkojen hoidon osalta tarkoittaisi lisätehtäviä ja kuorman kasvamista työntekijöiden kohdalla. Huolellinen hoito olisi vaarassa kärsiä ja tämän myötä kaikkia tehtäviä ei saataisi toteutettua vaadittavan aikajanana sisällä. Paras mahdollinen hyötysuhde ei olisi saavutettavissa työnkuvan muutoksella pitkään aikaan.

Joitakin, mutta kovin yksipuolisia etuja kyseisessä siirrossa on kuitenkin havaittavissa. Liikuntapaikkahoitajien ja teknisen henkilöstön siirryttäessä tilakeskuksen kiinteistöyksikköön, työntekijöiden määrä liikuntapäällikön alaisuudesta vähenisi, jolloin itse toiminnan kehittämiseen ja parantamiseen liikuntapalveluiden osalta jäisi enemmän aikaa. Tämä siirto aiheuttaisi kuitenkin kuormitusta tilakeskuksen esimiehelle, jolloin kokonaisuutta ajatellen siirto ei toisi haluttuja parannuksia / synergiaetuja.

Vain liikuntapalveluiden tekninen henkilöstö (huoltomestari ja uimahallin vastaava) siirretään yhdyskuntatoimen alle

Huoltomestarilla ja uimahallin vastuuhenkilöllä on kiinteistön tekninen vastuu ja osaaminen, jolloin heidän mahdollinen siirto olisi yksi vaihtoehto. Liikuntatoimen teknisen henkilökunnan siirto tilakeskukseen yhtenäistäisi teknisen kiinteistöhoitojen toimintoja ja tehtäviä.

Yhteistyö tilakeskuksen ja liikuntatoimen välillä on kuitenkin jo parantunut aiemmasta liikuntatoimen rekrytoitua huoltomestarin hoitamaan teknisen kiinteistöhoitojen asioita liikuntakohteissa. Tämän toimenpiteen vaikutus näkyy selvästi ja liikuntakohteiden tekninen ylläpito on parantunut. Suunta on siis aivan oikea.

Jos päädytään siirtämään liikuntapalveluiden alaisuudesta vain kiinteistön teknisen erityisosaamisen omaavat henkilöt yhdyskuntatoimen alle, on syytä muistaa, että työvoimassa tämä tarkoittaisi yhden vakanssin menetystä liikuntapalveluista, sillä huoltomestari avustaa huomattavan paljon liikuntapaikkahoitajia ja uimahallin vastaavalla on puolestaan säännölliset vuorot uimahallin laitospäällikönä.

Kustannukset ja aikataulu

Liikuntapaikkahoitajien ja teknisen henkilökunnan tai vain teknisen henkilökunnan siirto tilakeskukseen voisi tapahtua aikaisintaan 1.1.2023 alkaen, jos päätös tehtäisiin v. 2022 kevään aikana. Kustannusvaikutus vuoden 2023 käyttötalousarvioihin kiinteistöhoitojen, ylläpitokorjausten ja henkilöstökulujen

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

osalta otettaisiin huomioon talousarvioiden tekemisen yhteydessä. Em. mainitun mukaisesti liikuntapalveluiden teknisen henkilöstön työpanos liikuntapaikkahoitajien tehtävien hoidossa on noin yksi henkilötyövuosi, yhteensä n. 40 000 €.

Lisäksi mahdollinen työntekijöiden siirto kaupungin sisällä toiselle toimialalle edellyttäneen myös yt-neuvottelujen käymistä, mihin on varattava oma aikansa.

Yhteenvedo

Aiemmissa haasteissa keskeisimpiä tekijöitä ovat olleet epäselvät vastuualueet sekä epätietoisuus rajapintojen määrittelystä liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen välillä. Näihin on tartuttu ja selkeätä muutosta on saatu aikaiseksi. Yhteistyö on jatkuvaa ja sitä kehitetään edelleen.

Kyseisen selvityksen myötä esiin on noussut kaksi vaihtoehtoista ratkaisua toteuttaa liikuntapaikkahoitajien siirto yhdyskuntatoimen alle; liikuntapaikkahoitajat ja tekninen henkilöstö siirretään kokonaisuudessaan tai vain tekninen henkilöstö siirretään.

Liikuntapaikkahoitajien ja teknisen henkilöstön siirryttäessä tilakeskuksen kiinteistöyksikköön, ei saataisi kehitettyä ja parannettua itse toimintaa ja työnkuvan tulisi pysyä samana niin liikuntapaikkahoitajien kuin tilakeskuksen kiinteistöhoitajienkin osalta. Liikuntapalvelut vastaavat mm. seurayhteistyöstä ja sen kehittämisestä. Aika ajoin seuroilta tulee toiveita/pyyntöjä mitkä vaativat liikuntapalveluiden nopeaa reagointia. Liikuntapaikkahoitajien ja teknisen henkilöstön siirto vaikuttaisi heikentävästi reagointikykyyn ja joustavuuteen, mikä puolestaan korreloisi palveluiden laadun tasoon seurojen näkökulmasta katsottuna.

Liikuntatoimen teknisen henkilöstön siirrolla tilakeskukseen saavutettaisiin mahdollisesti tiettyjä etuja, kuten teknisen kiinteistöhoitojen toimintojen ja tehtävien yhtenäistäminen. Tilakeskus vastaisi myös liikuntakohteiden teknisestä ylläpidosta ja kiinteistöhoitosta samoin laatuvaatimuksin kuin muidenkin kaupungin kohteiden osalta. Kokonaisuutta ajatellen, tämä siirto olisi kuitenkin pois liikuntapalveluiden työvoimasta. Teknisen henkilöstön siirto tarkoittaisi n. yhden henkilötyövuoden menetystä liikuntapalveluiden puolelta. Tämän vajeen täyttäminen on välttämätöntä palveluiden ja toiminnan jatkumon sekä laadun kannalta ja se tulisi luonnollisesti korvata uudella/uusilla työntekijöillä. Uuden henkilöstön palkkaaminen toisi puolestaan lisäkuluja n. 40 000 € edestä. Niin liikuntapaikkahoitajan kuin uimahallin laitoshiehenkin työnkuva, vaativat molemmat erityisosaamista. Jos kyseinen siirto toteutettaisiin ja täyttölupa annettaisiin, rekrytointihaasteet ovat odotettavissa. Kokemusten perusteella jo pelkästään yhteen toimenkuvaan on haasteellista löytää pätevää, ammattitaitoista henkilöä. Henkilöä, joka omaisi niin laitoshiehen kuin liikuntapaikkahoitajankin pätevyyden, olisi puolestaan huomattavasti haastavampaa löytää. Jos päädyttäisiin palkkaamaan eri henkilö molempiin työnkuviin osa-aikaiseksi, tämä toisi rekrytointihaasteiden lisäksi epävarmuutta palveluiden ja toiminnan laadun tasoon.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

Huomioiden viime vuoden yhteistyön kehittymisen, selkeä positiivinen muutos aiempaan toimintaan nähden liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen välillä on jo toteutunut ja suunta on oikea. Tämän johdosta liikuntapaikkahoitajien ja/tai teknisen henkilökunnan siirtoa tilakeskuksen kiinteistönhoidon alle ei nähdä järkevänä vaihtoehtona. Lisäksi tulee huomioida, että liikuntapaikkahoitajien siirto korottaisi henkilöstömenoja. Liikuntakiinteistöjen paras mahdollinen yllä- ja kunnossapito, sekä tilojen käyttäjien erinomaisen kokemuksen saavuttaminen, mahdollistetaan liikuntatoimen ja tilakeskuksen saumattomalla yhteistyöllä ja kommunikoinnilla. Liikuntatoimi ja kiinteistöyksikkö toteavat näkemyksensä, että parhaiten yhteistyö on toteutettavissa nykyisen, jo hyväksi koetun mallin mukaisesti, missä kiinteistökierroksia ja säännöllisiä tapaamisia jatketaan vastuualueiden selkeyttämiseksi ja epätietoisuuden poistamiseksi.

Asiasta päätettäessä huomioon tulee ottaa myös seuraukset päätöksenteossa. Mikäli liikuntapaikkahoitajat sijoittuisivat yhdyskuntatoimen organisaatioon, ei liikuntavaliokunnalla olisi nykyisen kaltaista mahdollisuutta päättää toiminnan ohjauksesta, millä olisi vaikutusta liikuntapalveluiden järjestämiseen.

Tätä asiaa käsitellään myös kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan kokouksessa 10.2.2022. Linkki esityslistalle:

[Dynasty tietopalvelu : Kauniaisten kaupunki \(oncloudos.com\)](https://oncloudos.com)

Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan päätös todetaan kokouksessa.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta esittää kaupunginhallitukselle, että nykyistä organisaatiomallia kehitetään ilman liikuntapaikkahoitajien ja/tai teknisen henkilöstön siirtoa tilakeskuksen alle.

Esittelijä täydensi esitystekstiä siltä osin, että kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta palautti asian kokouksessaan 10.2.2022 valmisteluun lisäselvityksiä varten.

Jäsen Löfstedt-Söderholm esitti jäsen Tuohiojan ja Stoltin kannattamana että valiokunta ei tee päätöstä vielä tässä vaiheessa vaan asia palautetaan lisäselvityksiä varten. Yhdyskuntavaliokunnan olisi hyvä ymmärtää, millä edellytyksin ja millä aikataululla koko henkilöstö voitaisiin siirtää Yhdyskuntatoimen organisaatioon (lisäresurssit, koulutukset jne.).

Esitys ei saanut valiokunnan yksimielistä kannatusta joten puheenjohtaja totesi asiasta äänestettävän siten, että ne jotka ovat pohjaehdotuksen kannalla äänestävät "jaa" ja ne jotka kannattavat jäsen Löfstedt-Söderholmin ehdotusta asian palauttamiseksi äänestävät "ei". Puheenjohtaja totesi äänestyksen lopputuloksen 4 "jaa" ääntä (Wahlstedt, Huttunen, Helkkula, Myllymäki) ja 5 "ei" ääntä (Löfstedt-Söderholm, Stolt, Tuohioja, Björk, Uunila) jolloin vastaehdotus todettiin voittaneeksi. Puheenjohtaja totesi että asia palautetaan lisäselvityksiä varten.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

Päätös:

Asia palautettiin lisäselvityksiä varten.

Oheismateriaali:

Liikuntapaikkahoitajien tehtävänkuvaus
Kiinteistöhoitajien tehtävänkuvaus

Jakelu:

Kaupunginhallitus

YLV 13.09.2022 § 83

100/01.01.00.00/2022

Lisätiedot:

Liikuntapäällikkö Tero Kuivalainen, puh. 050 380 7687
Kunnossapitoinsinööri Keijo Fonselius, puh. 050 553 5179
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Yhdyskuntavaliokunta käsitteli kokouksessaan 15.2.2022 § 16 vaihtoehtoisia tapoja liikuntapaikkahoitajien siirtämiseksi yhdyskuntatoimeen. Päätösehdotuksessa esitettiin valmistelun pohjalta, että yhdyskuntavaliokunta esittäisi kaupunginhallitukselle, että nykyistä organisaatiomallia kehitetään ilman liikuntapaikkahoitajien ja/tai liikuntatoimen teknisen henkilöstön siirtoa tilakeskukseen.

Yhdyskuntavaliokunta päätti palauttaa asian lisäselvityksiä varten äänestyksen 4-5 jälkeen. Palauttamisen perusteluiksi kirjattiin, että yhdyskuntavaliokunnan olisi hyvä ymmärtää, millä edellytyksin ja millä aikataululla koko henkilöstö voitaisiin siirtää yhdyskuntatoimen organisaatioon (lisäresurssit, koulutukset jne.). Todettakoon, että myös kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta palautti asian kokouksessaan 10.2.2022 valmisteluun lisäselvityksiä varten.

Toimialat ovat tämän jälkeen jatkaneet keskustelua ja selvittäneet valiokuntien päätösten mukaisesti edellytyksiä liikuntapaikkahoitajien siirtämiseksi yhdyskuntatoimeen. Samanaikaisesti on yhteistyön parantamiseksi tehty ja jatkettu aiemmin sovittuja toimenpiteitä. Liikuntatoimen tehtävät kiinteistönhoidossa ja vastuualueiden rajapinnat ovat selkiytyneet mm. yhdessä tehtävien kiinteistökierrosten ja yhteydenpidon tiivistämisen ansiosta.

Yhteenvedona jatketuista keskusteluista ja aiemmista valmisteluista todettakoon seuraavaa:

Valmistelu helmikuussa 2022 perustui KH:n 8.11.2021 vuoden 2022 talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä hyväksymään ehdotukseen, jossa yhdyskuntatoimen henkilöstöosuuden alle lisättiin seuraava lause: *"Valmistellaan helmikuun loppuun mennessä liikuntapaikkahoitajien siirtoa yhdyskuntatoimeen"*.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

KH ei perustellut asiaa tarkemmin, mutta valmistelussa oletettiin, että siirron tarkoitus olisi, kuten KH:n aiemmassakin toimenpide-ehdotuksessa 28.10.2019, **varmistaa liikuntakiinteistöjen paras mahdollinen yllä- ja kunnossapito sekä palvelut, joilla luodaan tilojen käyttäjille mahdollisimman hyvät puitteet liikunnan harrastukseen.** Todettakoon, että KH päätti aiemman valmistelun pohjalta kokouksessaan 02.11.2020 § 203 hyväksyä toimintamallin, missä liikuntapalveluiden ja tilakeskuksen yhteistyötä kehitetään ja parannetaan olemassa olevan organisaation puitteissa, ilman liikuntatoimen henkilökunnan siirtämistä yhdyskuntatoimeen.

Toiminnan ja yhteistyön kehittämistä on jatkettu tämän mukaisesti, kuten ylkv 15.2.2022 esitystekstissä tarkemmin selostetaan. Lisäksi tarkasteltiin uudelleen vaihtoehtoja, joissa joko kaikki liikuntapaikkahoitajat tai vain liikuntakiinteistöjen teknistä vastuuta omaavat kaksi henkilöä (huoltomestari ja uimahallin vastuuhenkilö) siirrettäisiin yhdyskuntatoimeen. Esitystekstissä alla selvitetyn mukaisesti molemmissa ratkaisumalleissa olisi kuitenkin enemmän haittoja kuin saavutettavissa olevia hyötyjä edellä **lihavoidulla** kirjatun tavoitteen kannalta.

Merkittävimmät haasteet aiheutuisivat erilaisista tehtävänkuvista, koulutuksista ja työajoista, jolloin muutos edellyttäisi lisäkoulutusta nykyiselle henkilökunnalle mutta myös lisäresurssointia liikuntapalveluiden puolella. Liikuntapaikkahoitajat osallistuvat liikuntapalveluiden tuottamiseen kaksivuorotyössä, jolloin siirtyvien henkilöiden vaje tulisi korvata uusilla työntekijöillä. Liikuntapaikkahoitajien ja kiinteistönhoitajien tehtävänkuvat ja koulutukset poikkeavat toisistaan siinä määrin, että yhteisessä yksikössä toimiminen edellyttäisi molempien lisäkouluttautumista, mitä ei työyksiköissä pidetä tarkoituksenmukaisena. Niin liikunta- kuin kiinteistöpalveluiden tuottamisen kannalta on hyvä, että molemmat yksiköt hallitsevat oman alansa ja voivat keskittyä omaan erityisosaamiseensa. Jatkossa myös rekrytointi olisi huomattavan haasteellista, mikäli tehtäviin edellytettäisiin sekä liikuntapaikkahoitajan että kiinteistönhoitajan pätevyyttä. Puhtaasti kiinteistöyksikön kannalta katsottuna liikuntatoimen teknisen henkilökunnan siirto tilakeskukseen voisi yhtenäistää teknisen kiinteistönhoidon toimintoja ja tehtäviä. Silti on huomattava, että yksiköiden välillä tarvitaan aina tehtävien jaosta sopimista, joten organisaatiomuutoksen toteuttamisessa kyse olisi pitkäaikaisen käytännön mukaisen rajapinnan uudelleen määrittelystä ja organisoinnista. Edelleen liikuntakiinteistöissä tarvittaisiin myös laitteistojen teknistä osaamista osana liikuntapalveluita.

Asiasta päätettäessä huomioon tulee ottaa myös seuraukset päätöksenteossa. Mikäli liikuntapaikkahoitajat sijoittuisivat yhdyskuntatoimen organisaatioon, ei liikuntavaliokunnalla olisi nykyisen kaltaista mahdollisuutta päättää toiminnan ohjauksesta, millä olisi vaikutusta liikuntapalveluiden järjestämiseen.

Organisaatiomuutos edellyttäisi usean vuoden aikana toteutettavia lisäkoulutuksia, jotta kaikki muutoksen piirissä olevat henkilöt ja esimiehet olisi perehdytetty uuteen toimenkuvaan. Vastuiden lisääntyminen tehtävänkuvien laajentuessa olisi myös huomioitava nykyisen henkilökunnan palkkauksessa. YT-neuvotteluihin tulisi varata oma aikansa ennen muutoksen toteuttamista. Lisähenkilökunnan palkkaaminen liikuntapalveluihin, siirtyvän henkilökunnan määrästä riippuen, tarkoittaisi uusien vakanssien perustamista, noin 40.000 e/v

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

vakanssia kohden. On myös mahdollista, että henkilökunta ei kokisi muutosta motivoivaksi. Molempien alojen henkilökunnassa on rekrytointihaasteita. Edellä selostetun perusteella yhdyskuntatoimen ja sivistystoimen yhteinen näkemys on ollut, että paras toimintatapa niin liikunta- kuin kiinteistöpalveluiden tuottamiseksi kuntalaisille on jatkaa nykyisen organisaatiomallin mukaisesti, edelleen tiivistäen ja parantaen yhteistyötä kiinteistönhoidon kysymyksissä.

Ratkaisuehdotus

Tarkemman lisäselvityksen laatiminen ja muutoksen aikataulutus on laaja-alainen tehtävä ja tarvinnee lisäksi konsulttitoimeksiannon. Toimeksiantoa ei toistaiseksi ole tilattu, sillä keskustelujen aikana ja asiaa pohdittaessa on syntynyt ratkaisuehdotus tavoitellun liikuntakiinteistöjen teknisen hoidon varmistamiseksi.

Ratkaisuksi esitetään liikuntatoimen kohdevastaavien nimeämistä merkittävimpiin liikuntakiinteistöihin, jotka ovat palloiluhalli, uimahalli ja jäähalli. Noin kymmenen vuotta sitten vastaavan kaltainen järjestely oli olemassa ja toiminta sujui erittäin hyvin. Silloisten hallimestarien eläköidyttyä tai muista syistä poistuttua kaupungin palveluksesta ei heille palkattu seuraajaa, vaan vakansseja uudistettiin toisen tyyppisellä sisällöllä. Näin tekninen osaaminen liikuntakiinteistöjen hoidossa vähitellen heikkeni. Tilannetta on osittain korjattu vuonna 2019, kun liikuntatoimeen perustettiin huoltomestarin tehtävä, mutta hänen aikansa ei riitä kaikkeen tarvittavaan ja sijaistaminen on puutteellista.

Liikuntatoimen kohdevastaavat vastaisivat oman vastuukiinteistönsä liikuntatoimelle kuuluvista ilmoitus- ja hoitotehtävistä vastuunjakotaulukon mukaisesti. Yhdyskuntatoimen kiinteistöyksikkö vastaisi edelleen kiinteistön omistajalle kuuluvista tehtävistä niin ikään vastuunjakotaulukon mukaisesti. Liikuntatoimen kolme kohdevastaavaa muodostaisi liikuntatoimessa toisiaan tukevan tiimin, jonka kesken sijaistusjärjestelyt olisivat hoidettavissa suunnitelmallisesti. Nimetyt kohdevastaavat parantaisivat tehtävänjaon selkeyttä ja yhteydenpitoa liikuntatoimen ja tilakeskuksen välillä. Mainittakoon, että tilakeskuksen kiinteistöyksikössä on vastaava järjestely käytössä, jokaisella kiinteistönhoitajalla on nimetyt vastuukiinteistöt (5-7 kiinteistöä kiinteistönhoitajaa kohden).

Nimeämällä kohdevastaavat nykyisten liikuntapaikkahoitajien joukosta tarvittaisiin lisäkoulutusta vain nimettyjen henkilöiden osalta. Muutos olisi helposti toteutettavissa henkilöstösuunnitelmassa nykyisten vakanssien puitteissa tehtävänkuvien ja nimikkeiden muutoksella. Myös uudet rekrytoinnit olisivat suoraan kohdistettavissa tämän mukaisesti.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta esittää kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, että

- merkittävimpiin liikuntakiinteistöihin (palloiluhalli, uimahalli, jäähalli) nimitään kohdevastaavat / hallimestarit vastaamaan kiinteistöjen vastuunjakotaulukon mukaisista liikuntatoimelle kuuluvista tehtävistä ja yhteistyötahoiksi

Yhdyskuntavaliokunta	§ 16	15.02.2022
Yhdyskuntavaliokunta	§ 83	13.09.2022

tilakeskuksen kiinteistöyksikön kanssa
- se esittäisi KH:lle em. ratkaisuesityksen valiokuntien vastauksena KH:n
ehdotukseen liikuntapaikkahoitajien siirtämisestä yhdyskuntatoimeen

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta

Yhdyskuntavaliokunta

§ 84

13.09.2022

Energiansäästötoimenpiteet kaupungin kiinteistöissä ja muussa toiminnassa

YLKV 13.09.2022 § 84

589/10.03.02.03/2022

Lisätiedot:

rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on nostanut jo valmiiksi koholla olleiden energiahyödykkeiden hintoja ja kiihdyttänyt siten inflaatiota. Markkinahintojen ennusteiden perusteella energiahyödykkeiden hinnat pysyvät korkeina ensi vuoden kevääseen, mutta laskevat sen jälkeen. Tulevan talven aikana on mahdollista myös, että energiahyödykkeistä on pulaa ja pahimmassa tapauksessa niiden kulutusta joudutaan säännöstelemään. Näistä syistä kaikkien on pohdittava mahdollisuuksia energiankulutuksen vähentämiseen.

Merkittävin osa kaupungin energiankulutuksesta aiheutuu kiinteistöjen lämmityksestä, niiden ilmanvaihdosta sekä yksiköiden toiminnassaan käyttämästä sähköstä. Näin ollen näihin tekijöihin kohdistuvat myös suurimmat säästöpotentiaalit. Kaupungin tilakeskus vastaa kaupungin energianhankinnasta ja –sopimuksista sekä kiinteistöjen energiankulutuksen seurannasta, joten tilakeskus on valmistellut listauksen erityisesti kiinteistöihin kohdistuvista säästötoimenpiteistä vaikutuksineen. Muullakin kulutussähkön käytön vähentämisellä yksiköiden toiminnassa on merkitystä, joten näistä toivotaan listaukseen täydennystä muilta valiokunnilta. Lisäksi koko kaupunkiorganisaatiossa on syytä ottaa jokapäiväisissä toiminnoissa ja omassa sähkönkulutuksessa huomioon säästäväisyys. Tästä informoidaan mm. esihenkilöfoorumissa ja ympäristötoimi järjestää työyksiköihin sparrausta.

Kauniaisten kaupungin energiankulutuksesta ja –hankinnasta

Kaupungin kiinteistöjen energian kokonaiskulutus ja –kustannukset vuonna 2021 toteutuneen mukaisina ovat seuraavat:

Sähkö 9 299,4 MWh

Kaukolämpö 14 972,3 MWh

Sähkö 876 040 euroa (sähkönmyynnin osuus n. 60% ja siirtomaksut n. 40%)

Kaukolämpö 947 472 euroa

Kaukolämmön hinta nousi 1.7.2022 keskimäärin 15,7%, joka tarkoittaa Kauniaisten kulutuksella noin 150 t€ vuodessa. Muista korotuksista Fortum ei ole tiedottanut, mutta esimerkiksi Helen on 31.8.2022 ilmoittanut huomattavista kaukolämmön hinnankorotuksista. Helenin mukaan kustannuspaine kohdistuu nimenomaan kaukolämmön energiamaksuun, joka koostuu raaka-aineiden hinnoista, energiaveroista, päästöoikeuksista ja sähkönkulutuksesta. Tilanne huomioiden on syytä varautua kaukolämmön hinnan korotuksiin myös Kauniaisissa. Kaukolämmön

tulevia korotuksia on Fortumilta tiedusteltu, mutta niitä ei ole saatu.

Kauniaisten kaupungin sähköenergian hankintaa hoitaa Hansel (entinen Kuntahankinnat). Suurin osa kaupungin ostamasta sähköstä hankitaan hyvissä ajoin, jolloin hinnat ovat ainakin toistaiseksi olleet edullisempia. Tulevan syksyn, talven ja kevään sähkön hinnoista on ns. suojattu 64-88%. Loput lukitaan normaalisti lähempänä hankintahetkeä. Kauniaisissa sähkön myyntihinta vuonna 2023 on nousemassa 30-50%, jos verrataan vuoden 2021 tasoon.

Vuoden 2023 talousarviossa on energiakustannuksiin huomioitu 30% korotus. Se on realistinen, mikäli kulutusta vähennetään. Tavoite energiankulutuksen vähentämiselle on 1850 MWh (sähkö) sekä 3000 MWh (lämpö) ja euromääräisesti ilmaistuna 450 t€ euroa, jotta +30% määrärahavaraus energiakustannuksiin on riittävä. Koko yhteiskunnan energiahuollon kannalta olisi tärkeää laskea kokonaiskulutusta, jolloin energian riittävyys pystytään turvaamaan ja hintataso saataisiin pidettyä kohtuullisempana.

Kauniaisten kaupungin kiinteistöissä on tehty pitkäjänteisesti energiansäästöön tähtääviä toimenpiteitä ja perusasiat ovat kunnossa. Vallitsevassa tilanteessa tarvitaan lisäksi toimenpiteitä, joilla aikaansaadaan merkittävää säästöä, mutta joilla voi olla vaikutusta tilojen käyttöön ja muutenkin yksiköiden toimintaan.

Mahdollisia säästökohteita ja niiden säästöpotentiaalia

Tilakeskuksen selvitystyön tuloksena on esitetty kymmenen toimenpideehdotusta, joilla kaupunki voi omissa kiinteistöissään säästää energiaa. Arviot on tehty karkealla tasolla ja niiden tarkoitus on havainnollistaa oikea suuruusluokka. Esitettyjen toimenpiteiden lisäksi tehdään pienempiä energiansäästöön liittyviä toimenpiteitä osana normaalia toimintaa.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 84

13.09.2022

Kiinteistöjen energiasäästötoimenpiteet	Säästöpotentiaali				Energia-kustannusten säästöt yhteensä €/a
	Lämpö		Sähkö		
	MWh / a	€ / a	MWh / a	€ / a	
Kohteen nimi					
Kiinteistöjen ilmanvaihdon käyntiaikojen optimointi	1100	80 000 €	570	70 000 €	150 000 €
Kiinteistöjen lämmityksen alentaminen määräysten mukaisella alarajalle 21,5 astetta -> 20-astetta	1120	82 000 €	25	3 000 €	85 000 €
Kiinteistöjen pihavalaistuksen sammuttaminen yöllä (aikaisemmin, kuin nyt)			33,00	4000,00	4 000 €
Uimahallin saunojen sulkeminen osittain (100 asteiset saunat kiinni)			120,00	14700,00	14 700 €
Uimahallin saunojen sulkeminen kokonaan			220,00	26950,00	26 950 €
Uimahallin ison altaan veden lämpötilan laskeminen 27 °C -> 26 °C	102,50	7500,00			7 500 €
Uimahallin sulkeminen käyttäjiltä jouluihelmiä	155,00	11350,00	90,00	11000,00	22 350 €
Jäähallin sulkeminen	250,00	18300,00	850,00	104000,00	122 300 €
Jäähallin energiatehokkuushankkeen pikainen käynnistäminen ja toteutus	750,00	55000,00	62,00	7500,00	62 500 €
Jäähallin remontin aikainen energiasäästö	200,00	14500,00	550,00	67000,00	81 500 €
Jäähallin kesäajan käytön rajoittaminen (halli kiinni touko-elokuu)	137,00	10000,00	300,00	35000,00	45 000 €
VE1 maksimi energiasäästöt (jakautuvat vuosille 2022-2024)					562 100 €
VE2 harmaalla esitetyt energiasäästökohteet (jakaantuvat vuosille 2022-2024)					450 200 €

Merkittävin yksittäinen toimenpide-ehdotus on kiinteistöjen koneellisen ilmanvaihdon sulkeminen yön ajaksi.

Kuntien sisäilmaverkosto on laatinut vuonna 2019 ohjeistuksen julkisten rakennusten hyvän sisäilman saavuttamiseksi. Suositus koskee rakennuksia, joiden käyttö on säännöllistä, mutta ei jatkuvaa.

Käytännössä suositus tarkoittaa ilmanvaihdon sammuttamista yöksi. Ennen ja jälkeen rakennuksen käyttöajan ilmanvaihtoa pidetään päällä 1-2 tuntia. Viikonloppuisin käyttämättä olevissa rakennuksissa ilmanvaihto on päällä yhden tunnin ajan päivässä.

Ilmanvaihdon säätämisessä säästetään huomattavasti energiakulutuksessa. Helsinki on laskenut säästävänsä vuositasona noin 10 miljoonaa euroa, Vantaakin on laskenut säästöksi noin 3 miljoonaa.

Varsinkin koulujen ilmanvaihdon säätämisestä on käyty vilkasta julkista keskustelua. Välillä lähtökohtana on ollut sisätilojen alipaineistus, mutta sen on havaittu tuovan rakennuksiin haitallisia ainesosia sekä kosteutta.

Sisäilmaohjeistusta laatimassa ollut johtava asiantuntija Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta korostaa työryhmän asiantuntijuutta, ja että ohjeistus on ladittu yhdessä suomalaisten sisäilmahaasteiden asiantuntijoiden kanssa.

Tilakeskus on tiedustellut Helsingin, Espoon ja Tampereen kaupungeilta, missä laajuudessa heidän julkisissa rakennuksissaan on otettu käyttöön ilmanvaihdon sulkeminen yöajaksi. Helsingissä kaupunki noudattaa pääsääntöisesti sisäilmaverkoston ohjetta eli kouluissa, päiväkodeissa, kirjastoissa ja muissa julkisissa palvelukiinteistöissä, joissa ei ole toimintaa öisin, ilmanvaihto pysäytetään yöajaksi. Sisäilmaongelmaiset ja muut erityiskohteet otetaan huomioon erikseen. Tampereella toimitaan samoin kuin Helsingissä eli kuntien sisäilmaverkoston ohjetta noudatetaan ja ilmanvaihto suljetaan yöajaksi. Espoossa ohjetta on pilotoitu aiemmin muutaman kiinteistön osalta. Espoo on esittämässä syksyn aikana, vallitsevasta tilanteesta johtuen, yhtenä energiansäästötoimena ilmanvaihdon sulkemista em. tavalla kiinteistöissään yöajaksi.

Kuntien sisäilmaverkoston toiminta käynnistyi keväällä 2018 Espoon, Helsingin ja Vantaan aloitteesta. Mukaan liittyivät Lahti, Jyväskylä, Kuopio, Oulu, Porvoo, Tampere ja Turku.

Ilmanvaihdon tehtävä on ylläpitää rakennuksissa hyvää sisäilmaa poistamalla ihmisistä, toiminnoista ja rakenteista lähtöisin olevia epäpuhtauksia sisältävää huoneilmaa ja korvaamalla se hallitusti ulkoilmalla. Tämän vuoksi ilmanvaihdon tulee olla riittävän tehokas rakennuksen käytön aikana.

Ilmanvaihdon käytössä tulee aina varmistaa järjestelmän puhtaus, ja että se toimii oikein ja suunnitelmien mukaisesti. Joskus saattaa olla tarpeen myös päivittää suunnitelmia esimerkiksi säätötyön yhteydessä.

Rakennuksen käytön ulkopuolisen ajan ilmanvaihdolla laimennetaan rakennusmateriaaleista ja kalusteista sisäilmaan tulevia epäpuhtauksia siten, että sisäilman laatu on hyvää tilojen käyttäjien saapuessa. Tavanomaisessa rakennuksessa, jossa ei ole erityistä tarvetta käyttäjän ulkopuoliselle ilmanvaihdolle, sopiva ulkoilmavirta on keskimäärin 0,15 dm³/s lattianeliötä kohden.

Kuntien sisäilmaverkoston työryhmän ohje ja perustelumuiotio ovat oheismateriaalina.

Yöajan ilmanvaihdon sulkemista tukee myös tuore Aalto-yliopistossa tehty tutkimus (**oheismateriaalina**).

“Yöaikaisen ilmanvaihdon käyttö ei ole tulosten mukaan perusteltua. Lisäksi on huomattava, että kouluissa ja päiväkodeissa tilojen ilmanvaihdon energiankäyttö on suurin yksittäinen tekijä ja se on esimerkiksi suurempi kuin rakennuksen ulkovaipan lämpöhäviöt. Näin ollen optimoimalla ilmanvaihdon yöllistä käyttöä, rakennuksen omistajat voivat pitää energiankulutuksen kohtuullisella tasolla.”

Säästöpotentiaali on arviolta 150 000 € vuositasolla.

Esitys: noudatetaan voimassa olevia ilmanvaihtoa koskevia määräyksiä sekä kuntien sisäilmaverkoston suositusta ja sammutetaan kiinteistöjen koneellinen ilmanvaihto yön ajaksi, kuitenkin tapauskohtaisesti harkiten. Ilmanvaihtoa ei esitetä

sammuttavaksi yöllä, jos kiinteistön käyttö on jatkuvaa (esim. asunnot ja Villa Breda) tai jos siellä on huomattavaa kosteuskuormaa (esim. uimahalli, palloiluhalli ja jäähalli).

Toiseksi merkittävin yksittäinen toimenpide-ehdotus on kiinteistöjen lämpötilan laskeminen yhdellä asteella määräysten mukaiselle alarajalle (21.5°C->20°C).

Suosittelun mukaan toimiston tavoitelämpötila on talvella 21,5 °C (tilakohtainen säädettävyyden 20–23 °C). Kauniaisten kaupungin kiinteistöissä tavoitelämpötila on lämmityskaudella ollut 21-22 astetta kohteen luonteesta riippuen.

Nyrkkisäännön mukaan yhden asteen sisälämpötilan pudottaminen laskee lämmityskuluja keskimäärin 5 prosenttia. Oikea sisälämpötila pitää ihmisen viireystason hyvänä ja vähentää talvisin ilman kuivuuden tunnetta.

Lämpötilan laskemista on esitetty useammalta taholta ja siihen liittyvä potentiaali on merkittävä. Päätöstä tehdessä on huomioitava työntekijöiden, käyttäjien ja asiakkaiden viihtyvyys.

Säästöpotentiaali on arviolta 82 000 € vuodessa.

Esitys: Lasketaan kiinteistöjen lämpötilaa 1,5 asteella määräysten mukaiselle alarajalle (21.5°C->20°C).

Kiinteistöjen pihavalaistuksen sammuttaminen öisin (aikaisemmin kuin nyt)

Kaupungin julkisten rakennusten ulkoalueiden yleisvalaistus hoidetaan pääosin pylsävalaisimilla ja/tai seinävalaisimilla. Pihalla täytyy olla turvallista liikkua, mutta pihajalusta valaistaminen keskellä yötä kun kohteessa ei ole käyttöä herättää monia mielipiteitä ja asiaa voi tarkastella eri näkökulmista. On kuitenkin havaittu, että ulkovalaistuksen sammuttaminen ei ole lisännyt ilkkivaltaa, päinvastoin. Pimeät kohteet eivät houkuttele, vaan aikaa vietetään mieluummin valaistuissa paikoissa.

Säästöpotentiaali on arviolta 4 000 € vuodessa.

Esitys: sammutetaan julkisten rakennusten ulkovalaistus, kun kohteessa ei ole käyttöä.

Uimahallin saunojen osittainen sulkeminen (100-asteiset saunat kiinni)

Kaupungin uimahallissa on käytössä neljä saunaa, joista kaksi on miesten ja kaksi naisten puolella. Toinen saunoista on molemmissa 100-asteinen ja toinen 80-asteinen. Kuumempi sauna kuluttaa enemmän sähköä ja sen sulkeminen säästäisi enemmän.

Säästöpotentiaali on arviolta 15 000 € vuodessa.

Esitys: suljetaan 100-asteiset saunat (2kpl), mutta pidetään 80-asteiset saunat (2kpl) päällä

Uimahallin saunojen sulkeminen kokonaan

Kaupungin uimahallissa on käytössä neljä saunaa, joista kaksi on miesten ja kaksi naisten puolella. Toinen saunoista on molemmissa 100-asteinen ja toinen 80-asteinen.

Säästöpotentiaali on arviolta 27 000 € vuodessa.

Esitys: suljetaan uimahallin kaikki saunat.

Uimahallin ison altaan veden lämpötilan laskeminen 27 °C -> 26 °C

Kaupungin uimahallissa veden lämpötila isossa altaassa on 27 astetta.

Säästöpotentiaali on arviolta 7 500 € vuodessa.

Esitys: Uimahallin ison altaan veden lämpötilaa lasketaan astella 27 °C -> 26 °C.

Uimahallin sulkeminen jouluhelmikuuksi

Talvikuukausina kaupungin uimahallissa energian kulutus on korkeimmillaan. Mikäli kaukolämmön hinta nousisi talvella merkittävästi olisi käyttökatkoa uimahallillekin vähintään harkittava.

Säästöpotentiaali on arviolta 22 350 € kolmessa kuukaudessa.

Esitys: Suljetaan uimahalli talvella kolmeksi kuukaudeksi, mikäli kaukolämmön hinta merkittävästi nousisi. Tämä tarkastelu on tehty vertailun vuoksi. Käyttäjien kannalta pienempi haitta olisi sulkea saunat koko vuodeksi, kuin koko halli kolmeksi kuukaudeksi.

Jäähallin sulkeminen (peruslämpö pidetään päällä)

Kaupungin jäähalli on yksi suurimmista sähkönkulutuskohteista ja siihen liittyy merkittävää säästöpotentiaalia.

Säästöpotentiaali on arviolta 120 000 € vuodessa.

Esitys: suljetaan jäähalli koko vuodeksi 2023.

Jäähallin energiatehokkuushankkeen pikainen käynnistäminen ja toteutus. Halli suljettuna remontin ajan (noin 9kk)

Kaupungin jäähalli on yksi suurimmista sähkönkulutuskohteista ja siihen liittyy merkittävää säästöpotentiaalia. Jäähallin tekniikan ajanmukaistamisesta ja energiatehokkuuden parantamisesta on hyväksytty hankesuunnitelma. Hanke jatkuu luonnos- ja toteutussuunnittelulla syksyllä 2023. Hankkeen toteutus tulisi aloittaa mahdollisimman pian ja sulkea halli käytöltä remontin ajaksi.

Säästöpotentiaali energiatehokkuustoimenpiteiden jälkeen on arviolta 62 500 € vuodessa (laskelmassa oletettu, että halli olisi käytössä läpi vuoden. Säästö olisi suurempi, jos kesäkäyttöä ei olisi). Lisäksi urakan aikana energiaa säästyy arviolta 81 500 €.

Esitys: Käynnistetään jäähalli energiatehokkuushanke mahdollisimman pian ja suljetaan halli remontin ajaksi.

Jäähallin sulkeminen kesäkaudeksi (touko-elokuu)

Kaupungin jäähalli on yksi suurimmista sähkönkulutuskohteista ja siihen liittyy merkittävää säästöpotentiaalia. Hallia on suunniteltu harjoitushalliksi, jossa ei ole

Yhdyskuntavaliokunta

§ 84

13.09.2022

kesäkäyttöä. Kesäkäyttö kuluttaa huomattavan paljon energiaa ja on haitallista hallin rakenteille.

Säästöpotentiaali on arviolta 45 000 € vuodessa, jos verrataan siihen, että halli olisi käytössä touko-elokuun.

Esitys: suljetaan jäähalli touko-elokuuksi.

Ehdotus:

Yhdyskuntavaliokunta lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi. Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia listaamaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön kulutusta on mahdollista vähentää toiminnassa. Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10., ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10. Säästötoimenpiteitä otetaan kuitenkin käyttöön kiinteistöissä ja muussa kaupungin toiminnassa välittömästi jo tätä ennen syksyn aikana.

Säästötoimenpiteistä keskusteltaessa on tärkeää ymmärtää, että esitetyt säästöt voivat perustua ainoastaan suuntaa-antaviin suuruusluokkiin ja niiden tarkoitus on havainnollistaa mahdollisuuksia ja keskinäistä vertailua. Mikäli kaikki VE 2 sisältyvät toimenpiteet toteutettaisiin täysimääräisinä, olisi arvio säästöstä varsin lähellä asetettua tavoitetta. On kuitenkin todennäköistä, että säästö ei aivan toteudu esitetyllä tavalla, tai lisää toimenpiteitä tarvittaisiin energian hinnan ennakoitua suuremmasta noususta johtuen ja/tai yleisesti energian riittävyyden varmistamiseksi. On siis erittäin tärkeää, että kaikki toimijat ottavat tavoitteen energian säästämiseksi hyvin vakavasti, esittävät lisää toimenpiteitä ja toteuttavat muutenkin omassa toiminnassaan energian säästöjä monipuolisesti.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi. Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia listaamaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön kulutusta on mahdollista vähentää toiminnassa. Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10. Ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10. Säästötoimenpiteitä otetaan kuitenkin käyttöön kiinteistöissä jo tätä ennen syksyn aikana

.....

Puheenjohtaja esitti varapuheenjohtajan kannattaessa päätösehdotusta muutettavan kuulumaan seuraavasti:

Yhdyskuntavaliokunta ohjeistaa käynnistämään ainakin seuraavat toimenpiteet välittömästi:

- Kiinteistöjen lämpötilan alentaminen alimmillaan 19 asteeseen
- Uimahallin saunojen (osittainen) sulkeminen ja ison altaan lämpötilan laskeminen
- Jäähallin kesäkäytön rajoittamisen suunnittelu yhdessä Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan kanssa
- Kiinteistöjen pihavalaistuksen optimointi
- Kiinteistöjen ilmanvaihdon käyntiaikojen optimointi voidaan aloittaa, mutta tämän osalta valiokunta painottaa käyttäjien palautteen aktiivista kuulemista ja palautteeseen reagoimista pienellä kynnyksellä.

Valiokunta valtuuttaa toimialan tekemään tarvittaessa myös muita käytännön energiansäästötoimenpiteitä ilman valiokunnan erillistä päätöstä.

Valiokunta esittää Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, että liikuntapaikkojen osalta rakennettaisiin malli, jossa käyttäjillä on kannustin osallistua energiansäästötoimenpiteisiin. Esimerkiksi liikuntapaikkojen käyttömaksuihin voitaisiin ottaa käyttöön tilapäinen energiamaksu.

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta päättää lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveystoimialalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi. Yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia identifioimaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön ja lämmitysenergian kulutusta on mahdollista vähentää ja siirtää yöaikaan.

Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10. Ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10.

Valiokunta toteaa lopuksi, että kuntalaisia on tärkeää tiedottaa säästötoimenpiteistä mahdollisimman laajalti sekä mediassa että käyttöpaikoilla.

Esitys sai valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Yhdyskuntavaliokunta ohjeistaa käynnistämään ainakin seuraavat toimenpiteet välittömästi:

- Kiinteistöjen lämpötilan alentaminen alimmillaan 19 asteeseen
- Uimahallin saunojen (osittainen) sulkeminen ja ison altaan lämpötilan

laskeminen

- Jäähallin kesäkäytön rajoittamisen suunnittelu yhdessä Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan kanssa
- Kiinteistöjen pihavalaistuksen optimointi
- Kiinteistöjen ilmanvaihdon käytäntöjen optimointi voidaan aloittaa, mutta tämän osalta valiokunta painottaa käyttäjien palautteen aktiivista kuulemista ja palautteeseen reagoimista pienellä kynnyksellä.

Valiokunta valtuuttaa toimialan tekemään tarvittaessa myös muita käytännön energiansäästötoimenpiteitä ilman valiokunnan erillistä päätöstä.

Valiokunta esittää Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, että liikuntapaikkojen osalta rakennettaisiin malli, jossa käyttäjillä on kannustin osallistua energiansäästötoimenpiteisiin. Esimerkiksi liikuntapaikkojen käyttömaksuihin voitaisiin ottaa käyttöön tilapäinen energiamaksu.

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta päättää lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi.

Yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia identifioimaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön ja lämmitysenergian kulutusta on mahdollista vähentää ja siirtää yöaikaan.

Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10. Ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10.

Valiokunta toteaa lopuksi, että kuntalaisia on tärkeää tiedottaa säästötoimenpiteistä mahdollisimman laajalti sekä mediassa että käyttöpaikoilla.

Oheismateriaali:

- Julkisten palvelurakennusten ilmanvaihdon käytön yleisohje ja julkisten palvelurakennusten ilmanvaihdon käytön yleisohjeen perustelumuiotio
- Suositus ilmanvaihdosta rakennuksen käyttöajan ulkopuolella
- Julkisten rakennusten ilmanvaihdon käyttöaikojen vaikutus työolosuhteisiin ja sisäilman laatuun

Jakelu:

kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta
sosiaali- ja terveysvaliokunta
suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta
svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik

Yhdyskuntavaliokunta

§ 85

13.09.2022

Yhdyskuntatoimen maksut ja taksat vuodelle 2023

YLKV 13.09.2022 § 85

828/02.05.00.00/2021

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
talous- ja hallintoassistentti Leena Porvali, puh. 050 382 9233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupungin sisäisen valvontaohjeen mukaan maksut, taksat, vuokrat ja vastaavat on talousarvioon merkittyjen tulojen kertymiseksi ja maksujen reaaliarvon säilyttämiseksi säännönmukaisesti arvioitava. Vastaavasti on taksoja, maksuja ja vuokria tarkistettava mikäli se osoittautuu perustelluksi.

Kauniaisten kaupunki tuottaa laadukkaat palvelut asukkailleen, mikä myös joissakin palveluissa näkyy keskimääräistä korkeampina kustannuksina. Kaupungin tulee asettaa omalle toiminnalleen samat tuottavuustavoitteet kuin naapurikunnissa, jotta kustannuserot eivät kasvaisi. Toimialan taksoja on sovittu korotettavan indeksitarkistuksen verran, keskimäärin 4 % , huomioiden, että hinnoilla saadaan katettua palvelusta aiheutuvat kustannukset.

Hallintosäännön mukaan valiokunta päättää toimialansa palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista ja taksoista lukuunottamatta katujen kunnossapito- ja puhtaanapitotaksaa sekä rakennusluvista ja valvonnasta perittäviä maksuja. Nämä tulee hyväksyttävä valtuustossa.

Taksat tuodaan valiokunnan vahvistettavaksi talousarvion valmistelun yhteydessä. Taksakorotusten vaikutusta toimialan tulokseen ei tässä vaiheessa ole mahdollista tarkasti arvioida, johtuen että yhdyskuntatoimen maksut ja taksat ovat luonteeltaan pääosin kysyntään perustuvia ja näin ollen riippuvaisia kaupunkilaisten tarpeesta käyttää em. palveluja. Toimialan taksoja on pyritty yhtenäistämään siten, että saman tyyppisestä palvelusta peritään saman suuruinen veloitus. Edellisvuoden taksat on merkitty uuden taksaesityksen rinnalle vertailua helpottamaan.

Maankäytön ja ympäristötoimen maksuja ja taksoja on korotettu yleisesti 4 %:n verran vastaten vuosittaista indeksitarkistusta. Kiinteistötoimitusmaksutaksan maksuja on korotettu huomioiden maankäytön muiden taksojen korotukset, sisältöön ei ole tehty muutoksia. Kiinteistötoimitusmaksulain (KtmL 558/95) mukaan kiinteistötoimituksesta ja muusta kiinteistönmuodostamislain mukaisesta toimenpiteestä sekä muun lainsäädännön näihin verrattavasta toimituksesta tai tehtävästä peritään kiinteistötoimitusmaksu. Kiinteistötoimitusten, joihin toimitusmääräyksen antaa kunnan kiinteistörekisterin pitäjä, maksuista määrätään kunnan päättämässä kiinteistötoimitusmaksutaksassa. Ympäristötoimen taksaan on uutena lisätty jätelain 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitettua kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen

valvomiseksi tehty tarkastusmaksu, joka on puuttunut taksasta (mm. pitkittyneet roskaantumisasiat).

Kuntatekniikan maksujen vuoden 2023 korotukset laskettiin vahvasti nousujohteisten vuoden 2022 kuluttajahintaindeksien pohjalta 4,0% korotuksella. Korotus koskee suurinta osaa kuntatekniikan palvelumaksuja. Korotus on laskettu alv 0% summaan, josta on laskettu alvillinen summa ja tätä on pyöristetty lähimpään tasasummaan, kuitenkin vähintään yksi euro ylöspäin.

Hautausmaan kustannuksiin ei katsottu sopivaksi soveltaa jyrkkää korotusta, vaan kuntatekniikka ehdottaa sovellettavan aikaisemmilta vuosilta käytettyä keskimääräistä kuluttajahintaindeksiä, 1,5% korotuksella. Aikaisemmilta vuosilta on myös esimerkkejä, jolloin hautausmaan taksat on jätetty kokonaan korotusten ulkopuolelle. Näin korotukset pysyvät kohtuullisina.

Viljelyspalstojen kausivuokralle esitetään poikkeavampaa korotusta, 43 eurosta 55 euroon. Korotus vastaisi paremmin pk-seudulla viljelyspalstoilla olevaa keskiarvoa, sekä kattaisi palstatoiminnoista syntyviä kuluja kaupungille hieman paremmin. Perusteluna on myös korkeampi palvelutaso Kauniaisten viljelyspalstoilla (palstan koko, jyrskintä, mullan tarjoaminen, kompostointi jne.).

Uutena veloituksena kuntatekniikka esittää luvattomasta lumenläjityksestä perittävää poistomaksua. Runsaslumisina talvina on kaupungin alueelle kerääntynyt huomattava määrä luvattomia lumikasoja, jotka ovat peräisin yksityisten kiinteistöjen pihoilta. Kiinteistöillä ei tälläkään hetkellä ole lupaa lumenläjitykseen kaupungin alueella, vaan lumi on sijoitettava omalle kiinteistölle tai vaihtoehtoisesti kuljetettava virallisiin lumenvastaanottoa paikkoihin omakustanteisesti. Esitetty maksu perustuu kahden henkilön kenttätöymäärään (minimi 2h laskutus) sekä kuljetus-, vastaanotto- ja toimistokuluihin. Maksua perittäisiin harkinnanvaraisesti, mikäli huomautukset kiinteistölle eivät tehoa.

Liittyminen kaupungin hulevesiviemäriin on toistaiseksi ollut maksutonta. Kaupungilla on jonkin verran omaa hulevesiviemäriverkostoa, suurin osa on kuitenkin HSY:n omistuksessa ja ylläpidossa. Kuntatekniikka esittää, että kaupunki soveltaa HSY:n liittymismaksulaskuria sekä tämän määrittelemiä tarkennuksia hinnan määrittämisessä. Itse liittymistyöt olisivat jatkossa joko HSY:ltä tilattavissa kaupungin liittymissopimuksen pohjalta tai erilliseltä urakoitsijalta, jonka pätevyys olisi tarkistettava kaupungilta ennen töihin ryhtymistä.

Kiinteistöjen taksoihin esitetään kahta eri suuruista korotusta. Saunamaksuihin, autojen lämmityspaikkojen ja sähköautojen latausmaksuihin esitetään 15% korotusta, koska ne ovat sidoksissa sähkön hintaan. Muita maksuja ja taksoja esitetään korotettavan indeksitason mukaisesti 4 %:lla.

Toimialan taksaesitykset vuodelle 2023 ovat esityslistan **liitteenä**.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 85

13.09.2022

Valiokunta hyväksyy liitteen mukaiset maksut ja taksat käytettäväksi 1.1.2023 alkaen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Yhdyskuntatoimen maksut ja taksat

Jakelu:

Rahatoimi

Yhdyskuntavaliokunta

§ 86

13.09.2022

Yhdyskuntatoimen vuoden 2023 käyttötalouden talousarvion, vuosien 2024-2025 taloussuunnitelman sekä vuosien 2023-2027 investointiohjelman valmistelu

YLV 13.09.2022 § 86

402/02.02.00.00/2022

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
talous- ja hallintoassistentti Leena Porvali, puh. 050 382 9233
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta sekä ohjeistuksesta vastaa kaupunginhallitus.

Yhdyskuntavaliokunta käsittelee toimialan talousarviota kokouksissaan 13.9.2022 ja 27.9.2022. Rakennusvaliokunta on käsitellyt ja hyväksynyt oman talousarvioehdotuksensa syyskauden ensimmäisessä kokouksessaan, jonka jälkeen em. talousarvio sisällytetään lopullisena koko toimialan valmisteluun. Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota lokakuun kokouksissaan ja lopullinen budjetti hyväksytään valtuuston kokouksessa 14.11.2022. Valiokuntakohtainen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelu käsittelee käyttötalousarvion vuodelle 2023 sekä henkilöstö- ja investointisuunnitelman vuosille 2023-2025(27). Valtuusto päättää sitovista määrärahoista tulosaluetasolla. Investoidun pääoman koron ja poistojen, sekä sisäisten vyörytysten osuudet tarkentuvat valtuuston budjettikäsitelyyn mennessä.

Investointisuunnitelma vahvistuu valtuustokäsittelyn myötä ja siihen perustuva lopullinen työohjelma tuodaan valiokunnalle hyväksyttäväksi vuoden 2023 alussa. Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden edistämisen sekä toimenpiteet vuodelle 2023.

Lisäksi toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelukaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen. Kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva 2022–2024, ellei voida osoittaa, että palvelutarve edellyttää sitä.

Valtuuston ohjeistuksen mukaisesti osavuosisikastausten yhteydessä raportoidaan käyttötalousarvion ja investointihankkeiden sekä strategisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kauniaisten kaupunkistrategia

KV on hyväksynyt Kauniaisten uuden kaupunkistrategian vuosille 2023-2030 kokouksessaan 25.4.2022 § 18.

Kauniaisten uusi kaupunkistrategialuonnos sisältää seuraavat arvot: Asukaslähtöisyys, Avoimuus, Yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus sekä Vastuullisuus ja kestävyys. Strategiassa on kolme teemaa, jotka ovat Resurssiviisaan toiminnan kaupunki, Turvallinen, vihreä kävelykaupunki sekä Kuntalainen keskiössä. Jokaisen teeman alla on 2-6 tavoitetta ja tarkempia alatavoitteita. Kaupungin visio on "Aikaansaava, hyvinvoiva ja resurssiviisaasti tulevaisuutta rakentava, elävästi kaksikielinen ja monikulttuurinen Grani."

Strategian hyväksymisen jälkeen on käynnistetty sen jalkauttaminen työyhteisöön ja tavoitteiden toimeenpanon suunnittelu. Yhdyskuntatoimen johtoryhmä keskusteli strategiasta ja kirjasi ylös täydennyksiä tulevien vuosien tavoitteiksi ja niiden mittareiksi suunnitteluiltpäivän 15.6.2022 aikana. Koko toimialalta koottiin palautetta, ideoita ja ajatuksia strategian toimeenpanossa kunkin omassa työssä ja työyksikössä sekä toimialalla ja kaupungin organisaatiossa laajemminkin yhdyskuntatoimen kehittämispäivän aikana 25.8.2022. Palaute on koottu huomioon otettavaksi toiminnan suunnittelussa tulosalueilla. Strategian vuositavoitteita ja mittareita on myös täydennetty. Jatkossakin vuosittaiset mitattavat tavoitteet asetetaan kunkin vuoden talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Strategian toteutumisen arviointia tehdään osavuositarkastusten ja tilinpäätösten yhteydessä. Valtuustokauden viimeisenä vuotena tehtävällä arvioinnilla selvitetään, kuinka hyvin ja miltä osin valtuustokauden tavoitteet ovat toteutuneet. Valtuustokauden lopulla käynnistetään myös kaupunginhallituksen johdolla strategian päivitystyö, jotta päivitetty strategia on mahdollista hyväksyä uuden valtuustokauden alussa.

Yhdyskuntatoimen strategiset tavoitteet ja toimenpiteet mittareineen jaetaan esityslistan **oheismateriaalina** valiokunnan jäsenille luottamushenkilöiden Extranetissä.

Toiminta, käyttötalous ja investoinnit

Toimialan toiminnalliset tavoitteet, alustava käyttötalousarvio (ml. henkilöstösuunnitelma) vuodelle 2023 sekä investointisuunnitelma vuosille 2023-2027 on jaettu valiokunnan jäsenille luottamushenkilöiden Extranettiin.

Kaupungin henkilöstösuunnitelma käsitellään henkilöstöjaostossa ennen varsinaista KH:n budjettikäsittelyä. Henkilöstösuunnitelman vakanssien lisäksi yhdyskuntatoimi, muiden toimialojen tavoin, käyttää kesä- ja kausityöntekijöitä sekä tarvittaessa lomasijaisia ja/tai projektityöntekijöitä.

Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2022 talousarviota. Toimialat ovat tuoneet esille muutostarpeet verrattuna vuoden 2022 talousarvioon. Lisäykset vuoden 2023 kustannuksissa ovat pääosin sivistystoimessa (n. 1,7 miljoonaa euroa). Yhdyskuntatoimen suurimmat muutokset tulevat maankäyttösopimuskorvauksista ja maaomaisuuden myynneistä. Vuoden 2022 maankäyttösopimuskorvauksista Helsingintie 10 ja Venevalkamantie 1 siirtyvät

vuodelle 2023. Vuoden 2022 maaomaisuuden myyneistä Helsingintie 10 tontinosat ja Pohjoisen Heikelintie 12 siirtyvät vuodelle 2023. Muutokset kiinteistökannassa ja niiden vaikutukset kustannuksissa ja sisäisissä vuokrissa on otettu huomioon.

Yhdyskuntatoimen alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2027 on laadittu keväällä 2022 laaditun, käyttötalouden toimialakohtainen kehys, pohjalta. Kehystä päivitettiin heinäkuussa pelastustoimen kuntaosuuden osalta (vähennystä n. 700 000 euroa) toiminnan siirtyessä 1.1.2023 hyvinvointialueelle.

Yhdyskuntatoimen tuloarvio on maankäyttösopimuskorvaukset mukaan lukien 17.640 miljoonaa euroa, kehysraamin ollessa 19.205 miljoonaa euroa. Tuottoihin sisältyy edelliseltä vuodelta siirtyneet maankäyttösopimuskorvaukset ja tonttimyynnit sekä päivitettyt muutokset tilavuokrissa.

Valiokunnan menoarvio on 13.147 miljoonaa euroa KH:n asettaman menoraamin ollessa 12.272 miljoonaa euroa, ja näin ollen menokehys ylittyisi noin 875.000 eurolla. Ylitykset johtuvat pääosin niiden palvelujen sekä aineiden ja tarvikkeiden kustannustason nousuista, jotka eivät ole olleet tiedossa keväällä kehystä laadittaessa. Näistä merkittävin on energiakustannusten nousu; sähkön käyttöhinnan on ennustettu nousevan 30-50 % vuoden 2022 budjetin tasosta. Talousarviovalmistelu perustuu tämän hintahaarukan alarajaan, korotus on arvioitu 30% mukaisena, mutta tämän saavuttaminen edellyttää energiankulutukseen kohdistuvien säästötoimenpiteiden toteutumista koko kaupunkiorganisaatiossa. Myös polttoaineen kohonnut hintataso on huomioitu, mutta mahdollisista sähkönsiirtoon ja/tai kaukolämpöenergian hintoihin kohdistuvista korotuksista ei toistaiseksi ole saatu arvioita, joten niihin ei tällä hetkellä ole budjettivalmistelussa erillisiä varauksia. Säästötoimenpiteitä tullaan kuitenkin kohdistamaan kaikkeen energiankulutukseen. Huomattava on myös, että myös muiden toimialan käyttämien energiaintensiivisten aineiden, materiaalien ja tarvikkeiden hintoihin sisältyy jo nyt budjetoimatonta inflaatioperusteista ja voimakastakin hintojen nousua. Edelleen Helsingin seudun liikenteen – kuntayhtymä on päivittänyt kesän aikana omaa arviotaan noin 110.000 eurolla korotettuna aiemmin ilmoitettuun nähden, mikä ei sisälly KH:n hyväksymään kehysraamiin.

Talousarvioesitys perustuu yhdyskuntatoimen osalta vuoden 2022 vahvistettuun henkilöstösuunnitelmaan eikä siis sisällä lisäesityksiä tai edes nimikkeiden muutoksia. Toimialan henkilöresurssitilanne on parempi kuin vuosi sitten, vaikka joitakin vakansseja on edelleen täyttämättä. Näiden osalta jatketaan rekrytointiprosesseja jo kuluvan syksyn aikana. Kokonaisuutena toimialan henkilöstösuunnitelma on tällä hetkellä tarkoituksenmukainen.

Kehysvalmistelussa on palkankorotuksien osalta arvioitu 3,6 %:n korotus vuodelle 2023 vuoden 2022 palkkakustannusten päälle.

Investointien toteutus on merkittävä osa yhdyskuntatoimen tehtäviä sekä yhdyskuntavaliokunnan päätöksentekoa. Investoinneilla on merkittävä vaikutus myös kaupungin taloudelliseen tasapainoon. Investointiosassa esitetään taulukkoon kootusti toistaiseksi tiedossa olevat investointihanke-esitykset (joille

Yhdyskuntavaliokunta

§ 86

13.09.2022

on olemassa KH:n hyväksymät tarveselvitykset tai KV:n hyväksymä suunnittelun / toteutuksen määrärahavaraus) sekä niiden kokonaiskustannusarviot investointiryhmittäin.

Investointiohjelmaan kohdistuu merkittäviä paineita, talonrakennuksen osalta erityisesti kouluverkostoon esitettyjen hankkeiden kautta. Lisäksi energiatehokkuuden edistäminen edellyttää hankkeistusta ja kiinteistöjen kuntoarviot sisältävät suurehkojakin korjaustarpeita. Espoon kaupunkiratahanke on käynnistymässä jo kuluvan vuoden loppupuolella, mikä tarkoittaa myös Kauniaisille euromääräisesti suurta infrainvestointia taloussuunnitelmavuosina.

On selvää, että kaikkia investointiesityksiä ei ole resurssisyistä mahdollista käynnistää toivotussa aikataulussa lähes yhtäaikaisesti. Monet investoinnit edellyttävät myös kaavallista tarkastelua ja kaavamuutoksia ennen rakennusprojektien toteutusta. On välttämätöntä priorisoida hankkeiden toteutusjärjestys ja harkita investointien aikataulut realistiselta pohjalta.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta käy asiasta keskustelua ja merkitsee asian valmistelun tiedoksi. Lopullinen valiokunnan talousarvioesitys käsitellään seuraavassa kokouksessa 27.9.2022.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Yhdyskuntatoimen alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2023-2027 (Extranet)
Kaupunkistrategia vuodelle 2023 (luonnos) (Extranet)

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

13.09.2022

Energiansäästötoimenpiteet kaupungin kiinteistöissä ja muussa toiminnassa

YLKV 13.09.2022 § 87

589/10.03.02.03/2022

Lisätiedot:

rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 050 411 5905

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on nostanut jo valmiiksi koholla olleiden energiahyödykkeiden hintoja ja kiihdyttänyt siten inflaatiota. Markkinahintojen ennusteiden perusteella energiahyödykkeiden hinnat pysyvät korkeina ensi vuoden kevääseen, mutta laskevat sen jälkeen. Tulevan talven aikana on mahdollista myös, että energiahyödykkeistä on pulaa ja pahimmassa tapauksessa niiden kulutusta joudutaan säännöstelemään. Näistä syistä kaikkien on pohdittava mahdollisuuksia energiankulutuksen vähentämiseen.

Merkittävin osa kaupungin energiankulutuksesta aiheutuu kiinteistöjen lämmityksestä, niiden ilmanvaihdosta sekä yksiköiden toiminnassaan käyttämästä sähköstä. Näin ollen näihin tekijöihin kohdistuvat myös suurimmat säästöpotentiaalit. Kaupungin tilakeskus vastaa kaupungin energianhankinnasta ja –sopimuksista sekä kiinteistöjen energiankulutuksen seurannasta, joten tilakeskus on valmistellut listauksen erityisesti kiinteistöihin kohdistuvista säästötoimenpiteistä vaikutuksineen. Muullakin kulutussähkön käytön vähentämisellä yksiköiden toiminnassa on merkitystä, joten näistä toivotaan listaukseen täydennystä muilta valiokunnilta. Lisäksi koko kaupunkiorganisaatiossa on syytä ottaa jokapäiväisissä toiminnoissa ja omassa sähkönkulutuksessa huomioon säästäväisyys. Tästä informoidaan mm. esihenkilöfoorumissa ja ympäristötoimi järjestää työyksiköihin sparrausta.

Kauniaisten kaupungin energiankulutuksesta ja –hankinnasta

Kaupungin kiinteistöjen energian kokonaiskulutus ja –kustannukset vuonna 2021 toteutuneen mukaisina ovat seuraavat:

Sähkö 9 299,4 MWh

Kaukolämpö 14 972,3 MWh

Sähkö 876 040 euroa (sähkönmyynnin osuus n. 60% ja siirtomaksut n. 40%)

Kaukolämpö 947 472 euroa

Kaukolämmön hinta nousi 1.7.2022 keskimäärin 15,7%, joka tarkoittaa Kauniaisten kulutuksella noin 150 t€ vuodessa. Muista korotuksista Fortum ei ole tiedottanut, mutta esimerkiksi Helen on 31.8.2022 ilmoittanut huomattavista kaukolämmön hinnankorotuksista. Helenin mukaan kustannuspaine kohdistuu nimenomaan kaukolämmön energiamaksuun, joka koostuu raaka-aineiden hinnoista, energiaveroista, päästöoikeuksista ja sähkönkulutuksesta. Tilanne huomioiden on syytä varautua kaukolämmön hinnan korotuksiin myös Kauniaisissa. Kaukolämmön

tulevia korotuksia on Fortumilta tiedusteltu, mutta niitä ei ole saatu.

Kauniaisten kaupungin sähköenergian hankintaa hoitaa Hansel (entinen Kuntahankinnat). Suurin osa kaupungin ostamasta sähköstä hankitaan hyvissä ajoin, jolloin hinnat ovat ainakin toistaiseksi olleet edullisempia. Tulevan syksyn, talven ja kevään sähkön hinnoista on ns. suojattu 64-88%. Loput lukitaan normaalisti lähempänä hankintahetkeä. Kauniaisissa sähkön myyntihinta vuonna 2023 on nousemassa 30-50%, jos verrataan vuoden 2021 tasoon.

Vuoden 2023 talousarviossa on energiakustannuksiin huomioitu 30% korotus. Se on realistinen, mikäli kulutusta vähennetään. Tavoite energiankulutuksen vähentämiselle on 1850 MWh (sähkö) sekä 3000 MWh (lämpö) ja euromääräisesti ilmaistuna 450 t€ euroa, jotta +30% määrärahavaraus energiakustannuksiin on riittävä. Koko yhteiskunnan energiahuollon kannalta olisi tärkeää laskea kokonaiskulutusta, jolloin energian riittävyys pystytään turvaamaan ja hintataso saataisiin pidettyä kohtuullisempana.

Kauniaisten kaupungin kiinteistöissä on tehty pitkäjänteisesti energiansäästöön tähtääviä toimenpiteitä ja perusasiat ovat kunnossa. Vallitsevassa tilanteessa tarvitaan lisäksi toimenpiteitä, joilla aikaansaadaan merkittävää säästöä, mutta joilla voi olla vaikutusta tilojen käyttöön ja muutenkin yksiköiden toimintaan.

Mahdollisia säästökohteita ja niiden säästöpotentiaalia

Tilakeskuksen selvitystyön tuloksena on esitetty kymmenen toimenpideehdotusta, joilla kaupunki voi omissa kiinteistöissään säästää energiaa. Arviot on tehty karkealla tasolla ja niiden tarkoitus on havainnollistaa oikea suuruusluokka. Esitettyjen toimenpiteiden lisäksi tehdään pienempiä energiansäästöön liittyviä toimenpiteitä osana normaalia toimintaa.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

13.09.2022

Kiinteistöjen energiasäästötoimenpiteet	Säästöpotentiaali				Energia-kustannusten säästöt yhteensä €/a
	Lämpö		Sähkö		
	MWh / a	€ / a	MWh / a	€ / a	
Kohteen nimi					
Kiinteistöjen ilmanvaihdon käyntiaikojen optimointi	1100	80 000 €	570	70 000 €	150 000 €
Kiinteistöjen lämmityksen alentaminen määräysten mukaisella alarajalle 21,5 astetta -> 20-astetta	1120	82 000 €	25	3 000 €	85 000 €
Kiinteistöjen pihavalaistuksen sammuttaminen yöllä (aikaisemmin, kuin nyt)			33,00	4000,00	4 000 €
Uimahallin saunojen sulkeminen osittain (100 asteiset saunat kiinni)			120,00	14700,00	14 700 €
Uimahallin saunojen sulkeminen kokonaan			220,00	26950,00	26 950 €
Uimahallin ison altaan veden lämpötilan laskeminen 27 °C -> 26 °C	102,50	7500,00			7 500 €
Uimahallin sulkeminen käyttäjiltä jouluihelmiä	155,00	11350,00	90,00	11000,00	22 350 €
Jäähallin sulkeminen	250,00	18300,00	850,00	104000,00	122 300 €
Jäähallin energiatehokkuushankkeen pikainen käynnistäminen ja toteutus	750,00	55000,00	62,00	7500,00	62 500 €
Jäähallin remontin aikainen energiasäästö	200,00	14500,00	550,00	67000,00	81 500 €
Jäähallin kesäajan käytön rajoittaminen (halli kiinni touko-elokuu)	137,00	10000,00	300,00	35000,00	45 000 €
VE1 maksimi energiasäästöt (jakautuvat vuosille 2022-2024)					562 100 €
VE2 harmaalla esitetyt energiasäästökohteet (jakaantuvat vuosille 2022-2024)					450 200 €

Merkittävin yksittäinen toimenpide-ehdotus on kiinteistöjen koneellisen ilmanvaihdon sulkeminen yön ajaksi.

Kuntien sisäilmaverkosto on laatinut vuonna 2019 ohjeistuksen julkisten rakennusten hyvän sisäilman saavuttamiseksi. Suositus koskee rakennuksia, joiden käyttö on säännöllistä, mutta ei jatkuvaa.

Käytännössä suositus tarkoittaa ilmanvaihdon sammuttamista yöksi. Ennen ja jälkeen rakennuksen käyttöajan ilmanvaihtoa pidetään päällä 1-2 tuntia. Viikonloppuisin käyttämättä olevissa rakennuksissa ilmanvaihto on päällä yhden tunnin ajan päivässä.

Ilmanvaihdon säätämisessä säästetään huomattavasti energiakulutuksessa. Helsinki on laskenut säästävänsä vuositasolla noin 10 miljoonaa euroa, Vantaakin on laskenut säästöksi noin 3 miljoonaa.

Varsinkin koulujen ilmanvaihdon säätämisestä on käyty vilkasta julkista keskustelua. Välillä lähtökohtana on ollut sisätilojen alipaineistus, mutta sen on havaittu tuovan rakennuksiin haitallisia ainesosia sekä kosteutta.

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

13.09.2022

Sisäilmaohjeistusta laatimassa ollut johtava asiantuntija Helsingin kaupunkiympäristön toimialalta korostaa työryhmän asiantuntijuutta, ja että ohjeistus on ladittu yhdessä suomalaisten sisäilmahaasteiden asiantuntijoiden kanssa.

Tilakeskus on tiedustellut Helsingin, Espoon ja Tampereen kaupungeilta, missä laajuudessa heidän julkisissa rakennuksissaan on otettu käyttöön ilmanvaihdon sulkeminen yöajaksi. Helsingissä kaupunki noudattaa pääsääntöisesti sisäilmaverkoston ohjetta eli kouluissa, päiväkodeissa, kirjastoissa ja muissa julkisissa palvelukiinteistöissä, joissa ei ole toimintaa öisin, ilmanvaihto pysäytetään yöajaksi. Sisäilmaongelmaiset ja muut erityiskohteet otetaan huomioon erikseen. Tampereella toimitaan samoin kuin Helsingissä eli kuntien sisäilmaverkoston ohjetta noudatetaan ja ilmanvaihto suljetaan yöajaksi. Espoossa ohjetta on pilotoitu aiemmin muutaman kiinteistön osalta. Espoo on esittämässä syksyn aikana, vallitsevasta tilanteesta johtuen, yhtenä energiansäästötoimena ilmanvaihdon sulkemista em. tavalla kiinteistöissään yöajaksi.

Kuntien sisäilmaverkoston toiminta käynnistyi keväällä 2018 Espoon, Helsingin ja Vantaan aloitteesta. Mukaan liittyivät Lahti, Jyväskylä, Kuopio, Oulu, Porvoo, Tampere ja Turku.

Ilmanvaihdon tehtävä on ylläpitää rakennuksissa hyvää sisäilmaa poistamalla ihmisistä, toiminnoista ja rakenteista lähtöisin olevia epäpuhtauksia sisältävää huoneilmaa ja korvaamalla se hallitusti ulkoilmalla. Tämän vuoksi ilmanvaihdon tulee olla riittävän tehokas rakennuksen käytön aikana.

Ilmanvaihdon käytössä tulee aina varmistaa järjestelmän puhtaus, ja että se toimii oikein ja suunnitelmien mukaisesti. Joskus saattaa olla tarpeen myös päivittää suunnitelmia esimerkiksi säätötyön yhteydessä.

Rakennuksen käytön ulkopuolisen ajan ilmanvaihdolla laimennetaan rakennusmateriaaleista ja kalusteista sisäilmaan tulevia epäpuhtauksia siten, että sisäilman laatu on hyvää tilojen käyttäjien saapuessa. Tavanomaisessa rakennuksessa, jossa ei ole erityistä tarvetta käyttäjän ulkopuoliselle ilmanvaihdolle, sopiva ulkoilmavirta on keskimäärin 0,15 dm³/s lattianeliötä kohden.

Kuntien sisäilmaverkoston työryhmän ohje ja perustelumuistio ovat oheismateriaalina.

Yöajan ilmanvaihdon sulkemista tukee myös tuore Aalto-yliopistossa tehty tutkimus (**oheismateriaalina**).

“Yöaikaisen ilmanvaihdon käyttö ei ole tulosten mukaan perusteltua. Lisäksi on huomattava, että kouluissa ja päiväkodeissa tilojen ilmanvaihdon energiankäyttö on suurin yksittäinen tekijä ja se on esimerkiksi suurempi kuin rakennuksen ulkovaipan lämpöhäviöt. Näin ollen optimoimalla ilmanvaihdon yöllistä käyttöä, rakennuksen omistajat voivat pitää energiankulutuksen kohtuullisella tasolla.”

Säästöpotentiaali on arviolta 150 000 € vuositasolla.

Esitys: noudatetaan voimassa olevia ilmanvaihtoa koskevia määräyksiä sekä kuntien sisäilmaverkoston suositusta ja sammutetaan kiinteistöjen koneellinen ilmanvaihto yön ajaksi, kuitenkin tapauskohtaisesti harkiten. Ilmanvaihtoa ei esitetä

sammuttavaksi yöllä, jos kiinteistön käyttö on jatkuvaa (esim. asunnot ja Villa Breda) tai jos siellä on huomattavaa kosteuskuormaa (esim. uimahalli, palloiluhalli ja jäähalli).

Toiseksi merkittävin yksittäinen toimenpide-ehdotus on kiinteistöjen lämpötilan laskeminen yhdellä asteella määräysten mukaiselle alarajalle (21.5°C->20°C).

Suosittelun mukaan toimiston tavoitelämpötila on talvella 21,5 °C (tilakohtainen säädettävyyden 20–23 °C). Kauniaisten kaupungin kiinteistöissä tavoitelämpötila on lämmityskaudella ollut 21-22 astetta kohteen luonteesta riippuen.

Nyrkkisäännön mukaan yhden asteen sisälämpötilan pudottaminen laskee lämmityskuluja keskimäärin 5 prosenttia. Oikea sisälämpötila pitää ihmisen viireystason hyvänä ja vähentää talvisin ilman kuivuuden tunnetta.

Lämpötilan laskemista on esitetty useammalta taholta ja siihen liittyvä potentiaali on merkittävä. Päätöstä tehdessä on huomioitava työntekijöiden, käyttäjien ja asiakkaiden viihtyvyys.

Säästöpotentiaali on arviolta 82 000 € vuodessa.

Esitys: Lasketaan kiinteistöjen lämpötilaa 1,5 asteella määräysten mukaiselle alarajalle (21.5°C->20°C).

Kiinteistöjen pihavalaistuksen sammuttaminen öisin (aikaisemmin kuin nyt)

Kaupungin julkisten rakennusten ulkoalueiden yleisvalaistus hoidetaan pääosin pylsävalaisimilla ja/tai seinävalaisimilla. Pihalla täytyy olla turvallista liikkua, mutta pihajalusta valaistaminen keskellä yötä kun kohteessa ei ole käyttöä herättää monia mielipiteitä ja asiaa voi tarkastella eri näkökulmista. On kuitenkin havaittu, että ulkovalaistuksen sammuttaminen ei ole lisännyt ilkkivaltaa, päinvastoin. Pimeät kohteet eivät houkuttele, vaan aikaa vietetään mieluummin valaistuissa paikoissa.

Säästöpotentiaali on arviolta 4 000 € vuodessa.

Esitys: sammutetaan julkisten rakennusten ulkovalaistus, kun kohteessa ei ole käyttöä.

Uimahallin saunojen osittainen sulkeminen (100-asteiset saunat kiinni)

Kaupungin uimahallissa on käytössä neljä saunaa, joista kaksi on miesten ja kaksi naisten puolella. Toinen saunoista on molemmissa 100-asteinen ja toinen 80-asteinen. Kuumempi sauna kuluttaa enemmän sähköä ja sen sulkeminen säästäisi enemmän.

Säästöpotentiaali on arviolta 15 000 € vuodessa.

Esitys: suljetaan 100-asteiset saunat (2kpl), mutta pidetään 80-asteiset saunat (2kpl) päällä

Uimahallin saunojen sulkeminen kokonaan

Kaupungin uimahallissa on käytössä neljä saunaa, joista kaksi on miesten ja kaksi naisten puolella. Toinen saunoista on molemmissa 100-asteinen ja toinen 80-asteinen.

Säästöpotentiaali on arviolta 27 000 € vuodessa.

Esitys: suljetaan uimahallin kaikki saunat.

Uimahallin ison altaan veden lämpötilan laskeminen 27 °C -> 26 °C

Kaupungin uimahallissa veden lämpötila isossa altaassa on 27 astetta.

Säästöpotentiaali on arviolta 7 500 € vuodessa.

Esitys: Uimahallin ison altaan veden lämpötilaa lasketaan astella 27 °C -> 26 °C.

Uimahallin sulkeminen jouluhelmikuuksi

Talvikuukausina kaupungin uimahallissa energian kulutus on korkeimmillaan. Mikäli kaukolämmön hinta nousisi talvella merkittävästi olisi käyttökatkoa uimahallillekin vähintään harkittava.

Säästöpotentiaali on arviolta 22 350 € kolmessa kuukaudessa.

Esitys: Suljetaan uimahalli talvella kolmeksi kuukaudeksi, mikäli kaukolämmön hinta merkittävästi nousisi. Tämä tarkastelu on tehty vertailun vuoksi. Käyttäjien kannalta pienempi haitta olisi sulkea saunat koko vuodeksi, kuin koko halli kolmeksi kuukaudeksi.

Jäähallin sulkeminen (peruslämpö pidetään päällä)

Kaupungin jäähalli on yksi suurimmista sähkönkulutuskohteista ja siihen liittyy merkittävää säästöpotentiaalia.

Säästöpotentiaali on arviolta 120 000 € vuodessa.

Esitys: suljetaan jäähalli koko vuodeksi 2023.

Jäähallin energiatehokkuushankkeen pikainen käynnistäminen ja toteutus. Halli suljettuna remontin ajan (noin 9kk)

Kaupungin jäähalli on yksi suurimmista sähkönkulutuskohteista ja siihen liittyy merkittävää säästöpotentiaalia. Jäähallin tekniikan ajanmukaistamisesta ja energiatehokkuuden parantamisesta on hyväksytty hankesuunnitelma. Hanke jatkuu luonnos- ja toteutussuunnittelulla syksyllä 2023. Hankkeen toteutus tulisi aloittaa mahdollisimman pian ja sulkea halli käytöltä remontin ajaksi.

Säästöpotentiaali energiatehokkuustoimenpiteiden jälkeen on arviolta 62 500 € vuodessa (laskelmassa oletettu, että halli olisi käytössä läpi vuoden. Säästö olisi suurempi, jos kesäkäyttöä ei olisi). Lisäksi urakan aikana energiaa säästyy arviolta 81 500 €.

Esitys: Käynnistetään jäähalli energiatehokkuushanke mahdollisimman pian ja suljetaan halli remontin ajaksi.

Jäähallin sulkeminen kesäkaudeksi (touko-elokuu)

Kaupungin jäähalli on yksi suurimmista sähkönkulutuskohteista ja siihen liittyy merkittävää säästöpotentiaalia. Hallia on suunniteltu harjoitushalliksi, jossa ei ole

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

13.09.2022

kesäkäyttöä. Kesäkäyttö kuluttaa huomattavan paljon energiaa ja on haitallista hallin rakenteille.

Säästöpotentiaali on arviolta 45 000 € vuodessa, jos verrataan siihen, että halli olisi käytössä touko-elokuun.

Esitys: suljetaan jäähalli touko-elokuuksi.

Ehdotus:

Yhdyskuntavaliokunta lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi. Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia listaamaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön kulutusta on mahdollista vähentää toiminnassa. Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10., ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10. Säästötoimenpiteitä otetaan kuitenkin käyttöön kiinteistöissä ja muussa kaupungin toiminnassa välittömästi jo tätä ennen syksyn aikana.

Säästötoimenpiteistä keskusteltaessa on tärkeää ymmärtää, että esitetyt säästöt voivat perustua ainoastaan suuntaa-antaviin suuruusluokkiin ja niiden tarkoitus on havainnollistaa mahdollisuuksia ja keskinäistä vertailua. Mikäli kaikki VE 2 sisältyvät toimenpiteet toteutettaisiin täysimääräisinä, olisi arvio säästöstä varsin lähellä asetettua tavoitetta. On kuitenkin todennäköistä, että säästö ei aivan toteudu esitetyllä tavalla, tai lisää toimenpiteitä tarvittaisiin energian hinnan ennakoitua suuremmasta noususta johtuen ja/tai yleisesti energian riittävyyden varmistamiseksi. On siis erittäin tärkeää, että kaikki toimijat ottavat tavoitteen energian säästämiseksi hyvin vakavasti, esittävät lisää toimenpiteitä ja toteuttavat muutenkin omassa toiminnassaan energian säästöjä monipuolisesti.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta päättää lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveysvaliokunnalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi. Lisäksi yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia listaamaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön kulutusta on mahdollista vähentää toiminnassa. Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10. Ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10. Säästötoimenpiteitä otetaan kuitenkin käyttöön kiinteistöissä jo tätä ennen syksyn aikana

.....

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

13.09.2022

Puheenjohtaja esitti varapuheenjohtajan kannattaessa päätösehdotusta muutettavan kuulumaan seuraavasti:

Yhdyskuntavaliokunta ohjeistaa käynnistämään ainakin seuraavat toimenpiteet välittömästi:

- Kiinteistöjen lämpötilan alentaminen alimmillaan 19 asteeseen
- Uimahallin saunojen (osittainen) sulkeminen ja ison altaan lämpötilan laskeminen
- Jäähallin kesäkäytön rajoittamisen suunnittelu yhdessä Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan kanssa
- Kiinteistöjen pihavalaistuksen optimointi
- Kiinteistöjen ilmanvaihdon käyntiaikojen optimointi voidaan aloittaa, mutta tämän osalta valiokunta painottaa käyttäjien palautteen aktiivista kuulemista ja palautteeseen reagoimista pienellä kynnyksellä.

Valiokunta valtuuttaa toimialan tekemään tarvittaessa myös muita käytännön energiansäästötoimenpiteitä ilman valiokunnan erillistä päätöstä.

Valiokunta esittää Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, että liikuntapaikkojen osalta rakennettaisiin malli, jossa käyttäjillä on kannustin osallistua energiansäästötoimenpiteisiin. Esimerkiksi liikuntapaikkojen käyttömaksuihin voitaisiin ottaa käyttöön tilapäinen energiamaksu.

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta päättää lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveystoimialalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi. Yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia identifioimaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön ja lämmitysenergian kulutusta on mahdollista vähentää ja siirtää yöaikaan.

Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10. Ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10.

Valiokunta toteaa lopuksi, että kuntalaisia on tärkeää tiedottaa säästötoimenpiteistä mahdollisimman laajalti sekä mediassa että käyttöpaikoilla.

Esitys sai valiokunnan yksimielisen kannatuksen.

Päätös:

Yhdyskuntavaliokunta ohjeistaa käynnistämään ainakin seuraavat toimenpiteet välittömästi:

- Kiinteistöjen lämpötilan alentaminen alimmillaan 19 asteeseen
- Uimahallin saunojen (osittainen) sulkeminen ja ison altaan lämpötilan

Yhdyskuntavaliokunta

§ 87

13.09.2022

laskeminen

- Jäähallin kesäkäytön rajoittamisen suunnittelu yhdessä Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnan kanssa
- Kiinteistöjen pihavalaistuksen optimointi
- Kiinteistöjen ilmanvaihdon käytäntöjen optimointi voidaan aloittaa, mutta tämän osalta valiokunta painottaa käyttäjien palautteen aktiivista kuulemista ja palautteeseen reagoimista pienellä kynnyksellä.

Valiokunta valtuuttaa toimialan tekemään tarvittaessa myös muita käytännön energiansäästötoimenpiteitä ilman valiokunnan erillistä päätöstä.

Valiokunta esittää Kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, että liikuntapaikkojen osalta rakennettaisiin malli, jossa käyttäjillä on kannustin osallistua energiansäästötoimenpiteisiin. Esimerkiksi liikuntapaikkojen käyttömaksuihin voitaisiin ottaa käyttöön tilapäinen energiamaksu.

Lisäksi yhdyskuntavaliokunta päättää lähettää esityksen energian säästökohteista kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunnalle, sosiaali- ja terveystoimikunnalle, suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle, svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik:lle kommentoitavaksi.

Yhdyskuntavaliokunta pyytää muita valiokuntia identifioimaan lisää toimenpiteitä, joiden avulla sähkön ja lämmitysenergian kulutusta on mahdollista vähentää ja siirtää yöaikaan.

Kommentit pyydetään palauttamaan 14.10.2022 mennessä, minkä jälkeen yhdyskuntavaliokunta kokoaa toimenpiteet kokouksessaan 25.10. Ja lähettää esityksen KH:lle hyväksyttäväksi kokouksessa 31.10.

Valiokunta toteaa lopuksi, että kuntalaisia on tärkeää tiedottaa säästötoimenpiteistä mahdollisimman laajalti sekä mediassa että käyttöpaikoilla.

Oheismateriaali:

- Julkisten palvelurakennusten ilmanvaihdon käytön yleisohje ja julkisten palvelurakennusten ilmanvaihdon käytön yleisohjeen perustelumuiotio
- Suositus ilmanvaihdosta rakennuksen käyttöajan ulkopuolella
- Julkisten rakennusten ilmanvaihdon käyttöaikojen vaikutus työolosuhteisiin ja sisäilman laatuun

Jakelu:

kulttuuri- ja vapaa-aikavaliokunta
sosiaali- ja terveystoimikunta
suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta
svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 77, § 78, § 80, § 81, § 82, § 83, § 84, § 85, § 86, § 87

MUUTOKSENHAKUKIELTO VALMISTELUA TAI TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee vain valmistelua.

Sovellettavat lainkohdat: Kuntalaki (410/2015) 136 §

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 79

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Kuntalain mukainen oikaisuvaatimus toimielimen päätökseen

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Yhdyskuntavaliokunta

Kauniaisten kaupunki

Kirjaamo

Kauniaistentie 10

PL 52, 02701 KAUNIAINEN

Sähköposti:

Puh.

Faksi:

Kirjaamon aukioloaika:

kirjaamo@kauniainen.fi

09 50561

09 5056 535

klo 8.00–15.45

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan oikaisua,
- 2) se, millaista oikaisua vaaditaan,
- 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.